

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati peti vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaifova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Kapitulacija in likvidacija SLS

Takoj po volitvah se bodo klerikalci združili z radikali

V smislu sporazuma med gg. Veljo Vukičevićem in dr. Korošcem se bo SLS takoj po volitvah razpustila kot samostojna stranka in se pridružila srbskim radikalom g. Vukičevića. — Slovesno bo priznala ustavo in se odpovedala avtonomiji. — Danes se vrše v Ljubljani pri političnem kosilu zaključni razgovori o likvidaciji SLS

— Zagreb, 9. julija. Današnji »Jutarnji list« objavlja pod naslovom: »Korošec se fuzionira s radikali« iz Beograda sledečo senzacionalno vest:

V situaciji, ki jo ustvarja g. Velja Vukičević, lahko ugotovimo danes zelo senzacionalno dejstvo, da je g. Vukičević sklenil sporazum z dr. Korošcem. V smislu tega sporazuma bo po volitvah stopil dr. Korošec s svojo stranko v zajednico z radikali, ki naj bi bila slična grupaciji, kakor je sedaj zajednica med davidovičevci in muslimani.

G. Vukičević se je obvezal, da bo podpiral SLS v vseh njenih težnjah. Radikalna zaednica bo osnovana na taki podlagi, da se lahko v najkrajšem času izvede popolna fuzija vladnih radikalov in SLS.

IZ najbližje okolice Velje Vukičevića se doznava, da se bo SLS v smislu tega sporazuma formalno in oficijelno odrekla svojega avtonomističnega programa in kakor nekdo Stepan Radić slovesno priznava vidovdanske ustave.

SLS bo postavila svoje kandidatne liste razen v Sloveniji tudi v Bosni in Hercegovini.

Povsod, kjer ni izgleda, da bi dr. Korošec prodrl, bodo njegovi pristaši glasovali za radikalno listo, nasprotno pa bodo radikali oddali svoje glasove dr. Korošču, kjer ni izgleda da bi bil izvoljen njihov kandidat. Takol po volitvah bo sklican kongres SLS, na katerem bo definitivno sklenjena fuzija SLS z radikalno stranko.

— Beograd, 9. julija. Vest o sklenjenem sporazumu med Vukičevićem in dr. Korošcem objavljajo tudi vsi beograjski listi. Dobro informirano radikalno »Vreme« naglašja, da stoji SLS tik pred likvidacijo in da bo stranka takoj po končanih volitvah na posebnem v to svrhu sklicanem kongresu sklenila svoj razpust ter da bo dr. Korošec z vsemi svojimi pristaši vstopil v radikalno stranko.

To vest potrjuje trdi glavno glasillo Davidovičevih demokratov »Pravda«, ki pristavlja, da so se klerikalci definitivno odpovedali svojemu avtonomističnemu programu in s priznanjem vidovdanske ustave, ki se bo takoj po sklicanju Narodne skupščine izvršilo na sličen svečan način, kakor lansko leto pri radičevcih, popolnoma kapitulirali in opustili svoj plemenski separatizem.

— Zagreb, 9. julija. Današnji »Novosti« razpravljajo o ljubljanskih kandidaturah v zvezi s kolaboracijo med slovenskimi radikali in klerikalci in ugotavljajo, da je obstojal prvotno načrt, da bi kandidiral na listi SLS kot nosilec dr. Vladimir Ravnihar. Radi odpora krščanskih socialcev pa je ta kandidatura propadla in je ostal nosilec klerikalne liste dr. Korošec sam. Poročevalec »Novosti« se je obrnil z ozirom na te dogodke za informacije na voditelja ljubljanskih radikalov, ki mu je izjavil, da vladajo med obema strankama najboljši odnosi in najtesnejše vezi. Vodstvo SLS je pristalo na radikalno kandidacijo v Ljubljani, moralo pa je svoj načrt deloma radi odpora kršč. socialcev, deloma radi preoblike lastnih kandidatov opustiti, za to pa bo nudila SLS radikalom druge kompenzacije, zlasti pri občinskih volitvah v Ljubljani. Ljubljanski radikali so obveščeni, da je bil med Vukičevićem in dr. Korošcem sklenjen sporazum, glasom katerega se bosta obe stranki že pri volitvah medsebojno podpirali, po volitvah pa bo prišlo do fuzije SLS z radikalno stranko.

— Ljubljana, 9. julija. Danes ob 13.45 je prišel z osebnim vlakom, kateremu je bil priključen salonski voz, v Ljubljano ministrski predsednik g. Velja Vukičević. Ministrski predsednik bo obedoval pri g. velikem županu, nakar se bo z avtomobilom odpeljal na Bled. Na kosilo pri velikem županu sta povabljena tudi gg. dr. Korošec in dr.

Ravnihar. Ob tej priliki se bodo vršili zaključni razgovori o zvezi in kasnejši fuziji med klerikalci in Vukičevićevo skupino radikalov.

Dokončano je! Po tolikih brezplodnih letih bloadeni po federalizmu, separatizmu in avtonomizmu se je SLS odločila, da obesi svoj avtonomistični in katoliški program definitivno na klin. Vest, ki so prišle danes iz Beograda in Zagreba, soglašajo s tem, da je nastopila kapitulacija dr. Korošča v separatistični državopravni politiki. Kapitulacija SLS pa je tako temeljita, da je zatajila tudi svoj takozvani »katoliški« program, ker je med dr. Korošcem in Veljo Vukičevićem dosežen tudi sporazum, da po skupščinskih volitvah S. L. S. kot samostojna stranka preneha in se vstopi v radikalni stranki g. Vukičevića. Tako je SLS iz levičarskega ekstreme zajadrala skoraj direktno v desničarski ekstrem. Pridružila se je socialni in gospodarski reakciji, da se grupira okoli beogradskih radikalov. Pri tem je zatajila vsa dosedanja načela ter se iz golega oportunizma in profitarstva ter brez vsakih garancij za svobodo in enakopravnost državljanov na milost in nemilost zapisala radikalom.

Kapitulacijo SLS je treba odobravati tako z državnega kot z našega ožjega slovenskega stališča. Likvidacija malih strank ter njihov formiranje v glavnem okoli dveh velikih državnih političnih grupacij odgovarja potrebam države. Prav je, da je SLS kot konzervativna stranka krenila na stran reakcije. S tem, da se je pridružila beograjskim framazonom, je navidez in začasno odložila tudi svoj klerikalni program. Zanaša se, da bo mogla v novi kombinaciji verski in cerkveni teror nadomestiti z državnim in upravnim, a ta bo še bolj klaverno končal kakor prvi.

Tricetrtnska večina rumunske vlade

Razun vladne stranke so dobili večje število mandatov le agrarci, vsi drugi opozicijonali skupaj pa pet ali šest. — Določanja večinska stranka v novem parlamentu sploh ne bo zastopana

— Bukarešta, 9. julija. O parlamentarnih volitvah objavlja službena agencija »Radore« sledeči komunikat:

Treba je podčrtati, da so se izvršile volitve v vsej Rumuniji brez vsakega najmanjšega incidenta. Vlada je dosegla ogromno večino, pred vsem na škodo narodne kmečke stranke, kar je pripisovati pred vsem striktni organizaciji in obsežni propagandi liberalne stranke pa tudi podpori raznih skupin, zlasti skupine dr. Lupu, ki je odzvela narodni kmetijski stranki veliko število glasov, kakor tudi židovskemu kartelu, ki je dosegel vedno glasoval za narodno kmečko stranko. Mnogo pa je k temu pripomoglo tudi nerazpoloženje volilcev napram prevratni akciji nacionalnih zemljoradnikov. Narodna kmetijska stranka je ohranila svoje pozicije le v Transilvaniji, kjer je dosegla razmeroma velik uspeh. Po doslej znanih rezultatih so izvoljeni izmed opozicijskih poslancev samo šefi poodnih strank, in sicer Mihalata, Maniu Pere, Kantakuzem in Vaida Voievođ. Propadli pa so Jorga, Kuze in bivši ministrski predsednik general Averescu, čigar stranka bo ostala brez vsakega mandata, čeprav je imela v razpuščenem parlamentu dvetretjinsko večino.

V novem parlamentu bo imela liberalna stranka od 380 mandatov okrog 320, narodno kmetijska stranka pa 50 do 60. Vse druge

opozicijske stranke skupaj bodo dobile le 5 ali 6 mandatov. Kljub temu pa, da bo imela liberalna vlada v novem parlamentu tako ogromno večino, se nadaljujejo pogajanja za sodelovanje z narodno kmetijsko stranko. Pogajanja so se vršila že pred volitvami, vendar pa so takrat ostala brez uspeha. Sedaj se bodo na željo krone obnavljala.

— Beograd, 9. julija. Glasom uradnega obvestila, ki ga je prejelo danes dopolne zunanje ministrstvo, je dobila pri parlamentarnih volitvah v Rumuniji liberalna stranka okrog 70 odstotkov vseh glasov, to je 1.708.000 glasov. Narodno kmetijska stranka je dobila 680.000 glasov, stranka bivšega ministrskega predsednika Averescuja pa samo 50.000 glasov. To je niti 2 odstotka, tako da ostane v smislu volilnega reda, ki zahteva, da mora stranka dobiti najmanj 2 odstotka vseh oddanih glasov, brez vsakega mandata. Nemško-madžarski manjšinski blok je dobil v dveh srezih Erdelja absolutno večino in v ostalih srezih 170.605 glasov. Socijalni demokrate so dobili komaj pol odstotka vseh oddanih glasov. Potemtakem dobi liberalna stranka 328, narodno kmetijska stranka 60 in nemško-madžarski blok 21 poslancev. Definitivni rezultati bodo službeno objavljeni šele v ponedeljek.

Anglija za avstrijsko priključitveno gibanje

— Pariz, 8. julija. Pariški tisk se v zadnjem času zopet obilno bavi z vprašanjem priključitve Avstrije k Nemčiji ter naglašja, da je v zadnji dobi opaziti zopet živahno akcijo tako v Nemčiji kakor v Avstriji. V zvezi s tem naglašajo današnji listi, da bi morala Francija vezati vprašanje priključitve Avstrije k Nemčiji z vprašanjem evakuacije Porenja. Vse dotlej, dokler i nemška i avstrijska vlada ne dasta obveznih izjav, da se temu načrtu odrekata, bi naj Francija držala Porenje vojaško zasedeno.

Izgleda pa, da angleški službeni krogi tem načrtom niso naklonjeni. Današnji londonski Standard zavzema očiten afront proti takemu naziranju Francije in naglašja, da se Anglija ne bo upirala združitvi Nemčije in Avstrije. V francoski javnosti je izzvalo to stališče uglednega londonskega lista veliko razburjenje. Prevladuje mnenje, da je to ne navadno naklonjeno stališče Anglije napram Nemčiji v zvezi s politiko angleške vlade, ki si že dlje časa prizadeva, da bi pridobila Nemčijo za svojo protirusko fronto ter da jo skuša navezati nase očividno s takimi dalekoosežnimi koncesijami, na katerih pa Anglija ni neposredno zainteresirana.

SNEŽNI ZAMETI V ARGENTINI

— Newyork, 9. julija. Iz Argentine poročajo, da je tam nočjo močno snežilo. Vseled snežnih zametov je bil promet na več krajih oviran. Nastali mraz je povzročil na kmetih ogromno škodo.

KATASTROFA AVTOBUSA

— Valjevo, 9. julija. Danes dopoldne se je pripetila v bližini Valjeva težka avtomobilska nesreča. Avtobus, ki vozi na progi Beograd — Valjevo, se je radi defekta pri zavoru na nekem ovinku prevrnil in strmoglavil v cestni jarek. Pri padcu je bilo 6 oseb ubitih, in sicer: sofer, neki učitelj, dve ženski in 2 otroka. Ostali potniki so dobili težje poškodbe, avtobus pa je popolnoma razbit.

BOLEZEN RUMUNSKEGA KRALJA

— Bukarešta, 9. julija. Zdravstveno stanje rumunskega kralja Ferdinanda se je zopet zelo poslabšalo, tako da se v dvornih krogih boje najhujšega. Rumunska kraljica je nujno pozvala jugoslovensko kraljico Marijo v Bukarešto.

Žrebanje razredne loterije

Beograd, 8. julija. Pri današnjem žrebanju državne razredne loterije so bile izžrebane naslednje številke: 80.000 Din številka 11.371. 60.000 Din št. 11.818. 40.000 Din št. 49.608. 20.000 Din št. 35.945. Po 10.000 Din št. 45.078 in 73.844; 8000 Din št. 104.688. Po 3000 Din št. 72.635, 92.352, 62.789 in 88.114. Po 5000 Din so zadele št. 10.187, 18.543, 30.202, 46.460, 50.883, 57.873, 74.777, 88.799, 90.554, 100.675, 106.666, 2641, 7601, 22.509, 35.008, 55.018, 64.278, 90.666, 96.241, 108.007, 111.802, 114.608 in 121.406.

Iz pestre ljubljanske kronike

Snoči okoli 19. se je zbrala velika množica gledalcev na obeh straneh Ljubljane v Trnovem in na Prulah. Navzoči so gledali, kako sta zasebnica Marija Razinger in brivec France Borštnar potegnili iz Ljubljane na suho starejšega moškega, ki je plaval od Trnovskega pristanišča po reki. Višji stražnik Legiša in nadzornik Anton Ruslan sta nudila onesveščencu prvo pomoč z umetnim dihanjem in ga potem spravila v rešilnim avtomobilu v javno bolnico. Nesrečni mož je bil 64letni lesni delavec Ferdinand Zargi, stanujoč v Križevniški ulici št. 7. Zadnji čas je bil zelo potrj radu bratove tragične smrti. Njegov brat Jernej, katerega se je omračil um, je namreč v sredo zjutraj skočil pod brzovlak pri Brežicah in bil na mestu mrtve. Bratova smrt je pri njem povzročila težko duševno depresijo. Snoči okoli 19. sta se on in žena Urška sprehajala po Trnovskem pristanu. Ko je prišel Zargi do mesta, kjer skladajo opeko, je naglo vrvel na tla klobuk, predpasnik in uro ter se pognal v vodo z vzklikom: »Tle imate vse skupaj! Adijo!« Žena ga ni mogla zadržati. Nekaj časa je Zargi grgal in pil vodo, a nato je začel plavati proti drugemu bregu k nekdanjemu Marijinemu kopališču. V bolnici je njegovo stanje povoljno.

Cevljar France je dobrobršen Ljubljančan, le to slabo lastnost ima, da je udan žganju. Ima dobro ženo, ki mu je lepo vzgojila sinove in hčere, tako da zavzemajo ugledna mesta v družbi. Sam France navadno filozofira, da je v Ljubljani za čevljaria slaba in da se bolje živi tam na kmetih pri polni skledi žganjcev in časi dobrega žganja. Hodi zato rad v »štero«. Zadnji čas je prehodil izžansko plat, na kar je krenil v kamniško stran, te dni pa se vrnil v Ljubljano.

Včeraj proti večeru je prišel s svojimi 60 leti na križu v neko vilo ob Grubarjevem kanalu. V kuhinji je zagledal an mlzi stekkanalu. Sam pravi: »Na mizi sem zagledal steklenico. Sumil sem jo, ker sem mislil, da je notri kak dober šnops. Ruknil sem ga, nato pa sem padel brez zavesti na tla.«

Kakor so ugotovili, je France napravil globok požarek jesihove esence, ki mu je sežgala grlo in želodec. Prepeljal so ga v bolnico, kjer so mu izprali želodec. Zapusil je bolnico, a danes se je vrnil nazaj, ker čuti hude bolečine v grlu in žolodcu.

Borzna poročila

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Dunaj 801.50, Berlin 13.495, London 276.30, Italija 310, Newyork 56.80, Pariz 223, Praga 168.60.

Zagrebska borza danes ni poslovala. Prosti promet: London 276.30, Newyork 56.80, Pariz 223, Mišan 309.50—310, Curih 1095, Berlin 1349.50, Dunaj 801.25, Praga 168.60.

INOZEMSKÉ BORZE. Curih: Beograd 9.135, Pariz 20.34, London 25.23, Newyork 519.50, Mišan 28.30, Praga 15.40, Berlin 123.10, Dunaj 73.10.

Darujmo za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

Razcepljenost davidovičevcev

— Beograd, 9. julija. Danes dopoldne se je sestel k svoji seji izvršni odbor Davidovičevcev. Seji prisostvujejo tudi vsi demokratiški ministri z dr. Marinkovićem na čelu, ki se je danes zjutraj vrnil iz Plevlje.

Izvršni odbor se je tudi na svoji dananji seji bavil izključno le s spori, ki se pojavljajo v vseh volilnih okrožjih. Radi trdovratnosti obeh skupin bo demokratska stranka povsod nastopila z razcepljenimi listami. Vsa prizadevanja izvršnega odbora, da bi se dosegla enotnost vsaj na zunan, so ostala doslej brezuspešna.

Radičev volilni proglas

— Zagreb, 9. julija. Danes je izšla posebna izdaja Radičevega »Doma«, ki prinaša na uvodnem mestu proglas na volilce. Proglas je naslovljen na narod hrvatski, srbski in slovenski narod, na narodne manjšine in na »ves seljaški svet«. Proglas so podpisali Stepan Radić kot predsednik ter vsi podpredsedniki in tajniki stranke. Uvodoma naglašja proglas, da morajo volitve prinesiti tako večino, da se bo lahko sestavila vlada, ki bo na zunan evropska, na znotraj pa seljska. Med drugim tudi naglašja, da so se trije bivši poslanci HSS izneverili strankinemu programu in napovedali stranki najodločnejši boj. Radić jih proglasa za izdajice seljske sloge in svari volilce, naj jim ne nasedajo. Srbskemu narodu razlaga proglas, da je do slej sledil radikalom, ki so skozi skoraj korupcionisti in nasilneži in da je skrajni čas, da se tudi srbski narod pridruži seljskemu pokretu. O Slovincih pravi, da jih je jedva 1 milijon in da se morajo zato nasloniti na ostale jugoslovenske brate. Slovinci so bili do zdaj piščanci, ki so slepo sledili svoji kokoši, dr. Korošču.

Proglas končuje z vzklikom na narodnega in seljskega kralja Aleksandra.

DIPLOMATI IN POLITIKI NA BLEDU

— Bled, 9. julija. Danes je dospel semkaj ameriški poslanik na našem dvoru g. Prince, ki ostane kakor vsako leto, preko poletja na Bledu. Za jutri se pričakuje prihod francoskega poslanika Darda in češko-slovaškega poslanika Šebe. Popoldne dospe semkaj z avtomobilom iz Ljubljane ministrski predsednik Vukičević, včeraj pa je prišel iz Beograda dr. Laza Marković.

Jovan Plamenac kandidira v Črni gori

— Beograd, 9. julija. »Politika« je te dni objavila vest, da bo Jovan Plamenac, bivši črnogorski ministrski predsednik, ki je vodil po prevratu iz Rima propagando proti naši državi in ki je bil te dni vpokojen kot minister n. r., kandidiral v Črni gori in da je postal Velji Vukičeviću kot notranjemu ministru pismo, v katerem mu je sporoča ter prosi, naj mu vlada dovoli svobodno kretanje v Črni gori. V beograjskih političnih krogih je vzbudila sedaj precej pozornost izjava Jovana Plamenca, ki zanika, da bi poslal min. predsedniku kakšno pismo, priznava pa, da se je v resnici odločil odzvati se pozivu svojih mnogobrojnih prijateljev v Črni gori ter tamkaj kandidirati. V kratkem namerava odpotovati v Črno goro, da bo narod pri volitvah izpričal, ali je zanj ali za one, ki se boje njegovega pojava. Kljub demantiju vesti, objavljene v »Politiki«, se splošno smatra, da bo Jovan Plamenac nastopil dogovorno z vlado, ki išče z ozirom na težki položaj in razkol v radikalni stranki pomoči tudi med elementi, ki nimajo baš najbolj simpatične preteklosti.

SPORAZUM O SOLUNU

Pariz, 9. julija. Kakor se doznava v tukajšnjih diplomatskih krogih, je bil med grških zunanji ministrom in jugosl. poslankom v Parizu dosežen sporazum glede solunske svobodne cone. Jugoslovenska vlada prizna leta 1923. sklenjeno konvencijo in se odreka vsem privilegijem na železniški progi Gjevgelija — Solun. Pogajanja se bodo nadaljevala v Beogradu in bo v najkrajšem času sklenjena definitivna pogodba.

SUŠA V HERCEGOVINI

Mostar, 9. julija. V Hercegovini je zavlada strahovita suša. Od 5. maja ni padlo niti kaplje dežja. Vsi potoki in studenci so usahnil, tako da morajo ljudje ponekod več ur daleč dovažati vodo za najnujnejše potrebe. Polja so v sled suše popolnoma uničena. Sena se je pridela letoš za polovico manj nego lani. Žito se je popolnoma osušilo, duhan pa je skoro uničen, tako da bo zavalda v Hercegovini še večja beda. V zapadni Hercegovini so uničeni tudi vsi vinogradi ob filokseru.

Pomanjkanje vode v Zagrebu

— Zagreb, 9. julija. V sled dolgotrajne vročine se je pojavilo v Zagrebu pomanjkanje vode. Studenci mestnega vodovoda so že tako usahnil, da so ostale danes vse višje ležeče hiše brez vode. Prebivalci iz II., III. in IV. nadstropja so morali hoditi po vodo v pritličje, ker je vodni pritisk tako minimalen, da dosega voda komaj še prvo nadstropje. Če v najkrajšem času ne bo dežja, se je bati, da bo ostal Zagreb popolnoma brez vode, kar bi pomenilo katastrofo. Mestni magistrat je izdal danes stroga navodila v svrhu skrajnega štedenja pri uporabi vode. Skropiljenje vrtov je prepovedano. Danes popoldne bodo zaprli vode vsem industrijskim podjetjem, da se tako poveča zaloga vode v bazenih.

Pomorska razorožitvena konferenca

— Pariz, 9. julija. Na ženevski razorožitveni konferenci je bil v načelu sprejet kompromisni predlog Japonske glede tonaže vojnih križark. Kljub temu načetemu sporazumu, ki omogoča nadaljnjo diskusijo in ki ima pred vsem namen, da prepreči razid konference brez konkretnih sklepov, pa se sodi o uspehu te konference tako v ameriških kakor v angleških krogih zelo skeptično. Ameriški vojaški krogi se zelo protivijo predlogu Anglije glede ureditve raznih pomorskih vprašanj, ki so v zvezi z razorožitvijo na morju. Uradni organ ameriške vlade »Washington Post« naglašja, da bi bilo mnogo boljše, če bi do te konference sploh nikdar ne prišlo. Ze sedaj se kaže, da bo ostala konferenca brez pozitivnih rezultatov, pač pa se bodo že obstoječa nasprotstva in spori le še bolj poosttrili. »Newyork Times« ostro napada ameriško vlado, da se je sploh spuščala v to avanturo in pričela razgovore z Anglijo in Japonsko o vprašanjih, ki so za ameriške Zedinjene države življenjskega pomena. Pomorska sila Amerike se ne sme v nobenem slučaju zmanjšati, ker bi to sprevajalo bodočnost Amerike v veliko nevarnost.

ORKAN V ODESI

— Odesa, 9. julija. V Odesi je divjal večeraj strašen vihar. Prevrnili je več voz cestne železnice. Šest oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

Klerikalci in razpis občinskih volitev

Neizpolnjene klerikalne želje. — Zakaj je SLS volitve tako dolgo zavljevala. — Ponesrečene špekulacije na magistratu. — Kdo je delal in kdo ni delal za Ljubljano.

Ljubljanske občinske volitve so razpisane in 2. oktobra bo imelo ljubljansko prebivalstvo po dolgem času zopet priliko odločiti, komu hoče poveriti vodstvo občinske uprave. Odločitev mu ne bo težka, ker je imelo zadnja leta dovolj prilike spoznati, komu je za redno občinsko gospodarstvo in procvit Ljubljane in komu le za strankarsko gonjo in strankarsko izkoriščanje občinske uprave.

Volitve se vrše pozno, v resnici po zaslugi klerikalne stranke, kakor trdi »Slovenec«. Prepričani smo, da bi jih klerikalna stranka skušala zavlječati še dalje, ako bi jih mogla, kajti vzroki, radi katerih je doslej intrigirala proti razpisu ljubljanskih občinskih volitev, so še vedno isti, kakor so bili.

Volitve bi se lahko vršile že lani, v začetku letošnjega leta, ali pa po sprejetju novega finančnega zakona, kakor so se n. pr. v Celju, toda klerikalci so bili predvsem na tem, da se popolnoma polaste občinske uprave v Ljubljani in potem nje pripravo zase teren za občinske volitve. Temu namenu je imelo služiti imenovanje klerikalnega sveta vladnemu komisariju. Javna tajnost je, da je nastal v zadnjem času med klerikalci velik odpor proti vladnemu komisariju, kateremu očitajo, da noče ustreči vsem njihovim strankarskim zahtevam glede korigiranja volilnega imenika, obsežnih osebnih sprememb in drugega uslužbenja občinskih institucij za klerikalne svrhe.

Klerikalci so storili vse, kar so mogli, da bi si ustvarili ugoden položaj za občinske volitve, ki so jih baš zaradi tega s svojimi intrigami odlašali, pozabili pa so pri tem na splošne interese ljubljanskega prebivalstva, ki do bro opaža razliko med gospodarstvom bivšega gerentskega sveta in sedanega komisarijevega sveta, v katerem imajo klerikalci pretežno večino. V času gerentskega sveta se je povečala mnostva elektrarna, se je zgradila moderna mestna klavnica, so se nanovo preuredile in tlakovale nečeste mestne ulice, razširila poulična razsvetljava, renovirale mestne hiše, razširila mesta.

na kanalizacija, zgradile nove stanovanjske hiše, med njimi velika stanovanjska hiša na Ahacijevi cesti, v kateri bo letos nastanjenih okoli 80 rodbin, izpolnili in razširili mestni parki itd. — Skoro vse, kar je dalo v zadnjem času Ljubljani moderno lice, se je zgodilo pod upravo in po zaslugi bivšega gerentskega sveta, medtem ko ne more sedanji klerikalni svet pokazati na nobeno delo v občo korist. Dasi je obilgacijsko posojilo za stanovanjsko akcijo že odobreno, se niso še n. pr. niti za eno novo stanovanjsko hišo pričeli kopati temelji, čeprav poteče že čez tri mesece veljavnost stanovanjskega zakona. Edino na par imenovanj v mestni upravi lahko pokaže, od katerih pa ljubljansko prebivalstvo ne more imeti nobenih koristi.

Strankarska zaslepljenost in zagrizenost sta zavedli klerikalce na strankarsko pot, tako da pred volitvami v ljubljanski občinski svet ne morejo pokazati na nobena svoja dela v korist ljubljanske občine. Njihovo pripravljanje terena za svoje strankarske namene bo zaradi tega rodilo ravno nasprotni uspeh, kakor so si ga želeli, kajti ljubljanski volilci ne hodijo po mestu z zavezanimi očmi, da bi ne videli, kje se je delalo in kje se ne dela.

Mi pozdravljamo razpis ljubljanskih občinskih volitev ne samo zato, ker smo prepričani, da bodo prinesle sijajno zadoščenje delu bivšega gerentskega sveta, ampak tudi zato, ker bo prinesel konec klerikalnim oviram rednega občinskega gospodarstva. Pozno prihajajo te volitve po krivdi SLS in njihovih pomagačev, vendar pa bo bolje pozno kakor še pozneje. Če trdi »Slovenec«, da je zasluha klerikalcev, da so volitve razpisane za 2. oktober, potem trdimo mi, da je njihova krivda, ker so tako pozno razpisane.

Sicer pa je to postranskega pomena: tako pri skupščinskih kakor pri ljubljanskih občinskih volitvah bo odločevalo pred vsem to, kaj so klerikalci z ljubljanskim poslancem dr. Koršcem na čelu storili za Ljubljano in njeno prebivalstvo!

Zlet nameščenecv avtonomnih mest

Danes, v soboto, in jutri, v nedeljo, se vrši v Ljubljani II. zlet nameščenecv avtonomnih mest Slovenije. Pred dvema letoma se je na pobudo mariborskih in celjskih mestnih nameščenecv ustanovila Zveza organizacij občinskih uslužbenecv ter upokojencev v Sloveniji. Namen Zveze, ki je nepolitična, je zastopati koristi občinskih uslužbenecv ter gojiti med njimi družabnost in kolegijskost. Ustanovni občni zbor se je vršil v Celju, prva redna skupščina pa je bila lani v Mariboru.

Druga redna skupščina se vrši danes v Ljubljani. Zastopano je občinsko uradništvo iz Maribora, Celja, Ptuja in Ljubljane. Ob 10. dopoldne je prispele večja skupina magistratnih uradnikov iz omenjenih mest v Ljubljano. Na glavnem kolodvoru jih je pozdravila deputacija ljubljanskih magistratnih uradnikov in uslužbenecv s predsednikom Zveze društev magistratnih uradnikov in uslužbenecv nadsvetnikom Franom Govekarjem na čelu. Po pozdravu so vsi odšli na mestni magistrat, kjer se je vršila skupščina delegatov. Kakor lani je skupščini predsedoval mag. nadsvetnik Fr. Govekar, poročevalci pa so bili mag. direktor dr. M. Zarnik (o novem občinskem zakonu za vso državo) in mag. svetnik dr. R. Fux (o delovanju in ciljih Zveze) iz Ljubljane ter tajnik Kramberger (o organizaciji podeželskih obč. tajnikov).

Danes ob 18. pa prispe večje število uradnikov in uslužbenecv iz Maribora, Celja in Ptuja, ki jih bodo na kolodvoru pozdravili in sprejeli ljubljanski tovariši in tovaršice. V hotelu »Tivoli« se vrši ob 20. komerz na čast gostom. Jutri si bodo udeleženci sestanka ogledali veleselje, popoldne pa ljubljansko okolico.

Dragim gostom iz zelene Stajerske ključno prisrčno dobrodošlico in jim želimo čim boljše in prijetnejše bivanje v beli Ljubljani.

Občni zbor Pokojninskega zavoda za nameščenecv v Ljubljani

Danes dopoldne se je vršil v sejni dvorani mestnega magistrata občni zbor Pokojninskega zavoda za nameščenecv v Ljubljani. Zborovanje je otvoril in vodil dvorni svetnik Vederjak, ki je uvodoma omenil, da med letom ni bilo bistvenih sprememb v upravi zavoda. Izpolnili je nato nekatere točke letnega poročila, se dotaknil predvsem predloga na spremembo § 87. statuta, podobno razpravljal o pravilniku o dražinskih dokladah ter o gradbeni akciji. Iz letnega poročila je posneti, da so bile stanovanjske hiše na Kralja Petra trgu v Mariboru po načrtu dograjene in so se stranke veslele že s 1. novembrom 1926. v stanovanja in lokale. Nakup stavbišča v Ljubljani na vogalu Miklošičeve ceste in Pražakove ulice, ki ga je sklenil občni zbor leta 1925, je minister za socialno politiko z rešenjem dne 15. februarja 1927 odobril. Minister je tudi odobril zidanje nove hiše na tem stavbišču pod pogojem, da uprava zavoda predloži načrt in proračun novogradnje občenemu zboru na odobrenje. Sklep občnega zbora se mora predložiti g. ministru v vdnost. S stavbo se prične sredi julija t. l. in je pričakovati, da bo do polietja prihodnjega leta popolnoma dograjena.

Iz bilančnega poročila je posneti, da je bilo leta 1926. vplačanih 15.985.898 Din. Od tega je 57,20 % iz ljubljanske in 23,40 % iz mariborske oblasti.

Iz statističnih podatkov oddelka za obvezno zavarovanje je posneti, da je znašala povprečna mesečna premija koncem leta 1925. Din 179,26 in povprečni zavarovalni letni prejemki enega nameščenca Din 17,926. Zavarovancev je bilo 7590, 5542 moških in 2008 žensk. V ljubljanski oblasti je bilo zavarovanih 4330 ali 57,4 % članstva v mariborski oblasti 1798 ali 23,8 %.

Na odpravninah je bilo izplačano 7 vdovam radi smrti zavarovanega moža pred doseženim petimi leti zavarovanja 109.656 Din, skupno z različnimi drugimi izdatki 152.582 Din. Na povračilo premij je bila izplačana 82 zavarovankam odpravnina radi omožitve 80 % vseh vplačanih premij, t. j. 276.212 Din. 741 zavarovancem je bilo dovoljeno povračilo vplačanih premij v iznosu 851.712 Din. Ugodno je bila rešena 35 prošnji brezposelnih nameščenecv za podporo, ki so prešli iz podporega sklada 17.250 D. Od izplačanih rent in dražinskih doklad je bilo nakazanih 2.640.294 Din, od tega v Sloveniji bivajočim upokojencem 1.923.301 dinar. Poslovni prebitek iz poslovanja za leto 1926. znaša 200.462 Din. Upravni odbor je imel v preteklem letu 75. rentna komisija 10. zakonodajni odbor 40 in načelstvo 8 sej. Letos bo sklican tudi izredni občni zbor, ki se bo predvsem bavil z novimi pravili.

Predsednik je nato prečital poročila revizorjev, ki ugotavljata, da je bilo poslovanje uprave vzorno in da je vse knjigovodstvo Pokojninskega zavoda za nameščenecv v najlepšem redu.

Letno poročilo je bilo soglasno sprejeto. Občni zbor se opoldne še nadaljuje.

Pri nadaljnjih poročilih o pridobitvi in prodaji nepremičnin je predsednik stavil predlog, naj občni zbor odobri načrte in proračun za zgradbo stanovanjske hiše Pokojninskega zavoda na Miklošičevi cesti. Proračun naj znaša največ 6 milijonov di-

narjev. Predlog je bil soglasno sprejet. Nadalje sta bila sprejeta predloga, da se nakupi v Celju gradbeno parcelo in istotako v Splitu ter da se naprosi ministra za socialno politiko, da gradbeno dovoljenje že vnaprej odobri.

Pri slučajnostih je g. Jelačin stavil predlog, naj se v Beogradu zgradi stanovanjska hiša s kreditom do 15 milijonov, v kateri bi imeli državni in privatni nameščenecv stanovanja. Mariborski delegat g. Vertovec je smatral predlog za preuranjen. Debatu se ob zaključku lista še nadaljuje.

Klerikalci proti vpokojencem

Kako si zamišljajo klerikalci skrb za brezposelne.

Ljubljana ima več lepih parkov, ki so lahko mestu v ponos. Nasadi v Tivoliju zbujajo pohvalo tudi pri tujcih in zadnja leta je občinska uprava posvetila mnogo pozornosti tudi ureditvi in olepšavi ljubljanskega Gradu in drugih nasadov. Da prepreči ali vsaj omeji vedno se ponavljajoče zlobne ali samo lahkomišne poskodbe javnih nasadov, je mestni magistrat postavil v ljubljanskih parkih preko poletja večje število paznikov, večinoma starih vpokojencev, ki se s svojo bomo pokojnino mesečnih 200 do 500 Din ne morejo preživljati in ki jim je bil vsak postranski zaslužek dobrodošel. Nekatere je postavil kot paznike že bivši gerentski svet, nekatere pa sedanji vladni komisar na magistratu. Za svoje nadzorstvo v mestnih nasadih dobivajo menda od mesta obično po 600 Din mesečne nagrade.

Klerikalci, ki zamenjajo potom svetla na magistratu agitacijskega gradiva proti bismu gerentskemu svetu, so po naših informacijah zagledali naenkrat v nastavitvi teh paznikov »vpokojencev« kamen spodbite. Nekje so namreč sedaj pred volitvami zopet našli svoje »socialno čustvovanje« in kakor čujemo, so zahtevali od vladnega komisarija na magistratu, naj nastavi namesto teh vpokojencev brezposelne. Baje je zaradi te zadeve posredoval pri vladnem komisariju sam g. dr. Kulovec.

Ta skrb klerikalcev za brezposelne je naravnost ganljiva. Na stotine železniških delavcev je bilo po njihovi krivdi odpuščenih iz železniške službe, a sedaj pred volitvami so se klerikalci zbalili teh novih čet brezposelnih, radi česar so započeli na magistratu »akcijo« zanje, kakor da bi mogla mestna občina zaposliti kot paznike v mestnih nasadih na stotine brezposelnih, ki so prišli s svojimi družinami ob kruh po krivdi klerikalnih ministrov in poslancev.

Stvar je od klerikalcev seveda zasnovana tako, da bi izgledala v javnosti kot skrb za brezposelne in da bi imela ost nerperjeno proti bismu gerentskemu svetu, češ da je nastavljal vpokojence, ki dobivajo že itak plačo. Intriga je očividna. Kaj je vladni komisar odgovoril na to klerikalno zahtevo, nam ni znano. Baje se še ni odločil.

Povdariti pa moramo naslednje. Vpokojenci, ki jih zaposluje mestna občina kot paznike v mestnih parkih, prejemajo tako majhne pokojnine, da bi bržkone kot ljubljanski občani padli v breme ljubljanski občini, ako bi se jih na kakršenkoli način ne zaposlilo za majhne nagrade. Občina ima zato dvojno korist od njihove zaposlitve, za brezposelne pa je treba skrbeti na drug, bolj izdaten način. Stvar je tako jasna, da se klerikalcem ne bo posrečilo napraviti iz tega vprašanja agitacijskega sredstva za volitve, tem manj, ker so sami s svojo politiko v bivši vladi zagrešili po večanje brezposelnosti v Sloveniji. Kar so zagrešili v Beogradu, se ne more popraviti na račun siromašnih vpokojencev v Ljubljani.

Tovorni avtomobil zgorel

Z večernim kopal vlakom z Gorenjske v Ljubljano se vračajoč kopalci sd opazili sredji ceste med St. Vidom in Mednom velik kmet. Gorel je neki avtomobil in zraren je stal kmetijski voz, natočen z vrečami moke. Promet na cesti je bil ustavljen, dokler niso ognja pogasili. Kakor smo izvedeli, je večer okoli 18.30 vozil iz glavne carinarnice v Ljubljani proti Kranju tovorni avtomobil neke trdke večjo množino predvaja. Avto je vozil Šofer K., spremljal pa ga je neki delavec. Prišlo sredi pota med St. Vidom in Mednom je od zadaj za Šoferjem nenadoma švignil močan plamen ter takoj objel lesene dele avtomobila in predvaja. Šofer in delavec sta skočila z avtomobila, da sta si rešila življenje ter nato skušala z največjim naporom rešiti čim več naloženega predvaja, kar se jima je tudi posrečilo. Avto je ves zgorel, ostalo je samo železno ogradije. Požar je trajal nad 1 uro. Pozneje so delavca, ki je dobil pri skoku z avtomobila praske po roki, ambulantno obvezali v javni bolnici v Ljubljani.

Izpred sodišča

ŽIROVSKA MICA.

Mica je doma v Zireh. Ampak to ni kmetica, ne, ne, zastavna meščanka je in marsikdo je že snel pred njo klobuk, posebno pred leti, ko je bila še zala kot rožica.

Mica je pa bolna, hudo bolna. Že dvakrat so siroto zdravili v ljubljanskih bolnišnicah, sirota je namreč tako kratkovidna, da zamenja svoje s tvojim in to ji dela težke pregledave, saj se ob taki priliki vedno zaplete v ta nesrečni kljukasti paragraf.

Tako je bilo tudi junija. Mica je primarširala v Ljubljano in jo mahnila skozi »Zvezdo«, češ, le pogledite stražniki Mico Žirovsko, saj je danes ne boste dobili v pest! Sklenila je namreč, poiskati si službo in potem odražati do nastopa službe zopet domov.

Žiri so pa daleč in Mica je zašla mesto dcmov — na sodnijo, kjer bo spet 4 mesece sedela.

Ko je prišla na svojem potovanju na sv. Petra cesto, je opazila namreč, da je tam odprta pisarna trdke »Indukt Radio«. Brezskrbno in samozavestno je vstopila, misleč, da se bo iz izmotala, če jo kdo preseneči.

Nikogar ni bilo in vesela Micika je vze-la ročno torbico, v kateri je bilo 300 Din ter hotela oditi.

— Počakajte no, saj ne gori, je kriknila naenkrat gospodična, ki je bila v pisarni uslužbena in je takoj, ko se je hipoma vrnila, opazila, da je torbica izginila.

— Mudi se mi, gospodična, nisem zadel pravih vrat, je lagala Mica.

— Vseeno, jaz sem pa pravo tatavo zadel — jo je zavrnila gospodična, zgrabila Mico za krilo in poklicala stražnika, ki je urno pristopil in takoj Mico prijazno pozdravil, kot se spodobi pozdraviti ljudi, ki dajo človeku kaj posla. In tako je končala Žirovska Mica svoje potovanje v zaporu, kjer bo v 4 mesecih menda »pogurntala«, kje pelja prava pot na Žirovsko.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sobota 9. julija 1927; katoličani: Anatolija; pravoslavni: 26. junija, David.

Jutri: Nedelja, 10. julija 1927; katoličani: Amalija; pravoslavni: 27. junija, Samson.

Današnje prireditve.

Kino Matice: »Ben Hur«.

Veleseljem odprt vse dan.

Prireditve v nedeljo.

Kino Matice: »Ben Hur«.

Veleseljem odprt vse dan.

Dežurne lekarne.

Danes in jutri: Bahovec, Sv. Jakoba trg; Ustar, Sv. Petra c.; Hočvar, Sp. Šiška.

Sport

Zadnje kolo državnega prvenstva v nogometu

Jutri, v nedeljo se odigrajo zadnje tekme državnega prvenstva, ki naj definitivno določijo državnega prvaka za leto 1927. Vodilni klub Hajduk se sreča v Splitu z ljubljanskim Ilirijo in si bo predvidoma priboril obe točki in s tem državno prvenstvo. Hajduk je danes sigurno najprejnejši in najboljši zastopnik našega nogometa ter je edini klub, ki nas more častno zastopati na srednjeevropskem prvenstvu. V Zagrebu igra Hašk in Sand, ki se je po tekmi z Ilirijo odpejal na oddih na Bled, odkoder je danes odpotoval v Zagreb. Tekma bo sigurno zelo zanimiva. Hašk bo skušal zmagati, da si zagotovi drugo mesto in s tem udeležbo na srednjeevropskem tekmovalju. Tudi Sand bo zastavljal vse sile, da se premakne z zadnjega mesta. Vsekakor ima Hašk večje šanse. Sisk potuje v Beograd, kjer bo njegov nasprotnik BSK skušal popraviti neuspehe proti Hašku. Zmagovalec te tekme bo zasedel tretje mesto, v slučaju pa, da bo Hašk poražen, pa drugo mesto.

Nedeljski sport v Ljubljani. Na igrišču Ilirije se vrše prvenstvene tekme rezervnih moštev: ob 16.30 Slovan — Jadran, ob 18. Hermes — Ilirija. Na igrišču Primorja se vrši ob 17. izbirni meeting za lahkoletski dvomatch Ljubljana — Zagreb, ki se vrši 17. tm. v Ljubljani.

— **Iz sekcije Z. N. S. (Službeno.)** Za prv. tekme 10. t. m. se delegirajo: ob 16.30 Jadran rez. — Slovan rez. g. Pevalček, ob 18. Ilirija rez. — Hermes rez. g. Setina, Tajnik. — **Klub kolezarjev in motociklistov** Ilirija je priredil 19. junija t. l. motorne hitrostne in kolezarske dirke na progi Gaslje — Medvode. Zelo dobro uspehi filmski posnetki teh dirk se predvajajo od danes naprej dnevno v »Kinu Ideal«, na kar vse udeležence dirk in sportnike posebno opozarjamo. — Odbor Koles. Ilirije.

Naše gore

Kdor je bil 28. in 29. junija v Triglavskem pogorju, se ni mogel načuditi, kako malo snega je sedaj na Triglavu, ko je vendar v tem gorovju druga leta bilo ob tem času še mnogo snega. To razveseljuje dejstvo omogoča turistom, da se lahko svobodneje gibljejo kakor sicer. V nižjih legah Triglavskega pogorja je tudi flora že prav bujna. Koče SPD so že vse otvorene in dobro oskrbovane; poti so v redu, tako da je užitek hoditi po planinah. Pot z Malega Triglava na Aleksandrov dom je potrebna popravila: sliši se, da bo kmalu popravljena. Tudi zornja pot s Staničeve koč na Kredarico bo popravljena. Imenovani poti sta razriti od plazov, nista na nevarni.

Mnogo obiskovalcev imata letos Stol in Golica. Na Golici je letos opaziti zlasti velik obisk turistov iz Avstrije, celo z Dunaja. Sploh se vidi, da Avstrijci zelo radi pohajajo v naše gore. Pravilo, da je tu zelo lepo in da je naše domače prebivalstvo zelo prijazno in vljudno. Ne morejo pa prebrati naših koč, kako snažno so držane in kako izvrstna je oskrba v njih. Mnenja so, da je naše Triglavsko pogorje lepše kakor Tirolsko, ker ima nekaj posebnega na sebi: oblika in celi kompleks harmonizira.

Pozabiti ne smemo Črne prsti. Ta gora je visoka okoli 1900 m in je ena najlepših razglednih točk na naši planini. Pa še neko posebnost ima — posuta je z bujno planinsko floro. Ravno sedaj je čas, ko je na Črni prsti v vsej svoji krasoti razcvetelo krasno planinsko cvetje. Zal, gre na Črno prst le malo turistov, ki bi ne tržali v veliki množini planinskih cvetic. Planinci, čuvajmo lepoto naših planin in ne uničujemo je. Zlasti velja ta apel našim turistkam, ki jih je vedno več, ki imajo žal še premalo smisla za čuvanje redkih in dragocenih planinskih cvetk.

Kupujte srečke

Novinarske dobrodne loterije

Pisane zgodbe iz naših krajev

Težka avtomobilska nesreča v Dalmaciji. — Nevarno je pro-rokovati radikalom propast. — Umor radi dedščine

Preteklo sredo popoldne se je pripetila v bližini Omisja v Dalmaciji težka avtomobilska nesreča, ki je žal zahtevala tudi človeške žrtve. Večja družba, v kateri je bil tudi nadgeometer Ante Petruzella iz Splita, je napravila avtomobilski izlet v okolico. V bližini Gjurjevca, kjer napravi cesta oster ovinek, je vsled nagle vožnje avto izgubil ravnotežje ter strmoglavil v osem metrov globok prepad. Avto se je v zraku dvakrat preobrnil, tako da so potniki v velikem loku sfrčali v morje. Na morskih čerih se je avto popolnoma razbil, potniki pa so vsi brez izjeme težko ranjeni. Nadgeometer Petruzella si je pri padcu polomil vsa rebra in dobil tudi sicer težke notranje poškodbe, tako da je kmalu po prevozu v bolnico umrl. Šofer si je pri padcu pretrsel možgane in je malo upanja, da bi okrevl. Če pa bi vseeno prebolel, bo po mnenju zdravnikov ostal nem. Ostali potniki so si polomili roke in noge, vendar pa njihove poškodbe niso smrtonosne. Nesreča je nastala baje radi tega, ker je počila pnevmatika baš na ovinku, radi česar je vrglo avto iz tira in ga zaneslo v obcestni jarek, od koder se je prevrnil v prepad.

Vedeževalke so se doslej običajno bavile z ljubavnimi zadevami svojih klientov, med katerimi je bil najbolj zastopan nežni spol. V ljubzenskih stvarih je pač najlažje prorokovati, ker se navadno konča vse po eni šabloni, treba je dostaviti par spretnih variant in celo prorokovanje je gotovo. V Srbiji pa se je v zadnjem času pojavila vedeževalka, ki zna baje nekaj več. Tako vsaj zatrjujejo Sribjanke, ki so od blizu in daleč romale k njej, da izvedo svojo bodočnost in razne skrivnosti. Sloves te vedeževalke, ki je rodom iz Francije, se je vedno bolj širil in nazadnje so se začeli za njo zanimati tudi politiki. Zlasti radikalni kandidati in protikandidati so jo začeli oblegati in gđ. Dupont, kakor se piše, je imela obilo posla, da vsem izpolni želje. Izgleda pa, da je postala politika tudi za njo usodepolna.

Nekemu radikalnemu kandidatu je namreč pred par dnevi prorokovala, da bo pri volitvah slabo odrezal in da bi bilo zanj boljše, da se še pravočasno umakne. Pri tem je pripomnila, da bodo volitve v njegovem okrožju potekle krvavo in da naj se za to pazi. Radikalni kandidat, ki ima svoj mandat že takorekó v žepu, četudi ga volilci niti ne poznajo in on ne njih, se je radi tega zelo razburil. Odpeljal se je nemudoma v Beograd in se tam pritožil pri policiji, češ kako more dopuščati, da ta Francijanka neovirano napoveduje propast radikalov in to celo vladnih radikalov in da je to volilni teror proti vladi ter da se ne spodobi, da

bi vlada, v kateri sede skoro sami Sribjanci, trpela, dia še kdo drugi razen nje same vpliva na volitve. V Beogradu so se baje tega prorokovanja prav tako ustrašili kakor g. kandidat in so naročili srezkemu poglavarju, naj nevarno vedeževalko nemudoma spravi na varno. Srezki poglavar je pregledal stare in nove zakone in iskal paragraf, po katerem bi jo najlažje spravil v luknjo. Ker ni našel nič primernege, jo je obsodil na 15 dni zapore radi širjenja — neresničnih vesti. Vsevedna vedeževalka pa tud ini karsibodi in grozi da bo izpovedala vse, kar ve in vidi o volilnem izidu in da to za one, ki so jo zaprli, ne bo baš prijetno. Ali bo ta grožnja kaj izdala, je seveda drugo vprašanje.

V selu Popovi blizu mesteca Blaci se je pripetil te dni strašen zločin. Opankar Momir Vljaniin je namreč dogovorno s svojim zetom Svetovidom Stevičem ubil svojo nečakinjo, štirinajstletno Kosaro Vidaković. Momir in Svetovid sta počakalo Kosaro, ko je gnala ovce na pašo, jo pograbila in zvelkala k bližnjemu potoku. Dve njeni tovarišici, ki sta pasli v bližini ovce, sta odhiteli domov ter povedali o dogodku Kosarini teti. Ta je takoj pohitela k žandarmeriji v Blace. Toda med tem sta Momir in Svetovid že izvršila zločin. Zabodla sta Kosaro v prsa in ji prizadela še več ran, nato pa odšla v Blace, misleč, da ju nihče ni videl. Kosarini domači so našli deklico v mlaki krvi in že umirajočo. Ko so jo vprašali, ali jo je ubil Momir, je le z glavo prikimala in po nekaj trenutkih izdihnila. Policija je oba zločinca prišla. Sodijo, da je Momir ubil svojo mlado nečakinjo, ker se je hotel polastiti njene dedščine.

Kako se deli podpora stradajočim v Hercegovini?

Sarajevska »Večernja Pošta« poroča: V Hercegovini je velika lakota med tamošnjim prebivalstvom in vlada se je odločila za pomoč. Te dni so pričeli v Capljini deliti stradajočim seljakom iz državnih sredstev koruzo za ceno 2,50 Din in 12 % obresti z obveznostjo povrnitve do konca leta. Prodajna cena koruze pri tamošnjih trgovcih pa znaša 2,20 Din in se bo bržkone še znižala. Trgovci računajo navadno 20 % obresti za dolg, kakor je bančna praksa, tako da velja koruza, vzeta na dolg, 2,45 dinarja, dočim velja iz državnih sredstev 2,67 Din, torej za 22 par več kakor pri trgovcih. Ako se računa, da se za akcijo iz javnega kredita ne plačujejo nobeni davki, da se plača za železniško prevozno samo polovica normalne tarife, kar znaša 20 par pri kg, potem je razvidno, da si pusti država svojo pomoč plačevati od siromašnega stradajočega prebivalstva

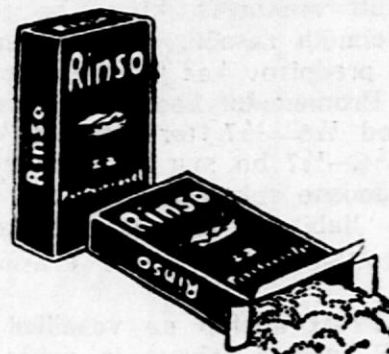
Konec prvega podmornika

Prvi podmornik na svetu je bil zgrajen leta 1879. v Newyorku, torej za časa, ko je bila borba za svobodo Irske na višku. Zgradili so ga števili, v Ameriki bivaljoči Irci, katere so skrivoma podpirali tudi Američani. Podmornik naj bi uničil vse angleško brodovje, vendar pa se ni mogel praktično uveljaviti. Do danes je hranila podmornik vojaška akademija v Clason Pointu v Ameriki. Ker pa ji je postala ladja v napotje in oviro, se je mornariška oblast odločila, da podmornik proda kot — staro železo. Prodajna cena znaša sto dolarjev, to je okoli 5600 Din. In tako je nekdo slavilni podmornik — up in nada Ircem — končal neslavno, če se ga ne bo usmilil kak ljubimec raritet ali pa kateri ameriški muzejev.

Podmornik je zrazen iz iekla in je dolg okoli 10 metrov in tehta 19 ton.

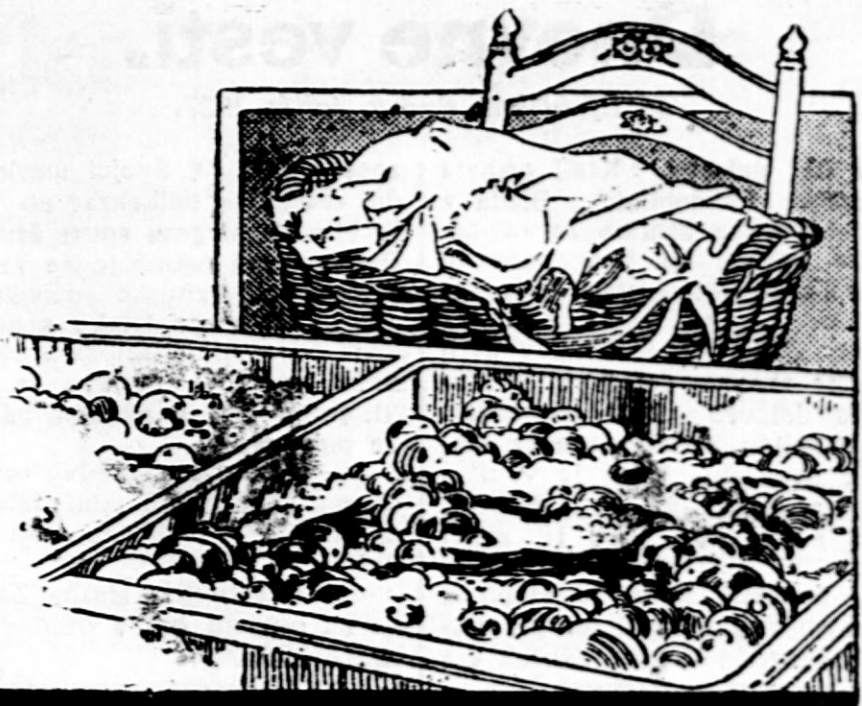
Težko delo pralnega dne za vedno odpravljeno.

IZVRŠUJEJO
LUX - TVORNIC

Rinso

Nova vrsta mila.

Jubileji južne železnice

Pred 80 leti so začeli graditi ljubljanski glavni kolodvor, pred 78 leti je prišel prvi vlak z Dunaja, pred 70 leti pa odšel prvi vlak v Trst.

Noben tehnični izum ni posegel v življenje človeštva tako radikalno, kakor izum lokomotive in vvedba železnice. Promet je dobil čisto drugače obliko in dimenzije, trgovina in obrt sta naenkrat prešla instrument, ki je ukinil vse ovire, vse meje ter ustvaril resnično mednarodnost gospodarskega delovanja. Človeška kultura in civilizacija se je šele z železnico zanesla v vse dele Evrope ter je inteligenco čim bolj izenačila.

Tako je bila železnica za Ljubljano in vso Slovenijo najbolj dalekosežnega gospodarskega in kulturnega pomena. Do leta 1836 so Slovenci in sploh prebivalci naših krajev samo čitali in slišali o železnicih po srečnih deželah. Šele 20. marca 1836 je v imenu kranjskih stanov pisal guverner baron Kamilo Schmidburg »magistratu deželnokežnega provincionalnega glavnega mesta Ljubljane«, da bi več daleč čas, ko se začne graditi prva železniška zveza med Dunajem in Trstom. Kranjski stanovci se bodo potrudili, da se izvede prga skozi Kranjsko ter so naprosili tudi stanovne Stajarske, da podpro stremenje Kranjcev.

Tako so Ljubljancem prvič uradno zvedeli, da se železnica med Dunajem in Trstom projektira z vso resnobo. Toda vedeli se niso, pojde li železniška prga preko Kranjske.

Dne 15. januarja 1837 sta ljubljanska trgovca Ferd. J. Schmidt in Lamb. Luckmann kot zastopnika ljubljanskih trgovcev izjavila magistratu, da bi bilo največje korist za Ljubljano, ako bi šla prga mimo njee. Naj bi se torej delalo za to ali dosego vsaj, »da se Ljubljana zveže z glavno prgo vsaj s stransko železnico«.

Zastopnika ljubljanskih trgovcev sta bila v svoji želji torej tako skromna, da sta prosila vsaj za stransko železniško zvezo, ako ni mogoče, da bi tekla glavna prga tikoma Ljubljane.

Dne 27. aprila 1838 so podali ljubljanski trgovci magistratu podpisano izjavo, da radi podpišejo za svoj račun železniške delnice v vrednosti enega milijona goldinarjev, ker hrepenče žele, da se izvede prga mimo Grada in Ljubljane. Podpisanci, ki se imenujejo sami »gospode hišne posetnike, trgovce in kapitaliste«, so bili sledeči:

Franc Galle, Andrej Mallitsch, Jos. Seunig, bratje Heimann, baron Leop. Lichtenberg, J. G. Scribe, Jakob C. Mayer, Miha Smole, Jos. Martintschitsch, Ferd. I. Schmidt, Mat. Klobus, L. Frärentsch, N. Recher, V. Velasti, baron Wurzbach, F. delis Terpinz, Fr. Gabriotti, dr. Fr. Rus.

Ti možje, katerih imena so večinoma že izginila med nami, so bili torej takrat najbolj imoviti in ugledni Ljubljancje. Vest o sklepu teh mož je prišla tudi v Gradec in graški župan je pisal ljubljanskemu županu Iv. Nep. Hradeckemu, naj mu sporoči, na kakšen temelju je ljubljansko trgovstvo izdalo obveznico za milijon goldinarjev, da bo lahko vplival sam tudi na graške trgovce.

C. L. v. Bruck, pooblaščenec tržaškega železniškega odbora, je v dopisu na ljubljanskega guvernerja pohvalil Ljubljancje in obetal, da se delnice prodajo pred vsem Ljubljancem, ki so blesteč vzled vsem mestom in deželam. Obenem je javil, da so tehniške priprave dovršene že do Grada in da se menda spomladi 1839 začne tudi na Kranjskem. A se je zmotil, kajti delati se je začelo šele leta 1842.

Že julija 1840 je ljubljanski guverner izdal okrožnico v nemškem in strašno spakredanem slovenskem jeziku glede razmerja bodoče železnice in pošte, a o železnici se ni bilo duha, ne sluha. Še le aprila 1842 je ljubljanski okrožni urad poročal, da se začne železniška trasirati.

Končno se je začelo resno delati in Ljubljancje z vsemi Kranjci so zdaj videli, da postane železnica dejstvo. Višji in občinski rhtarji so prešli naročilo, naj stavišajo inženierjem in nadzornikom na razpolago konje, sedla, vozove, čolne in drugo, da se izvrše vsa dela gladko in brez nepotrebnih ovir.

Delo je hitro napredovalo in nova železnica je začela s 1. novembrom 1844 že prevažati pošto in ljudi od Dunaja do Grada dvakrat na dan. Podnevi so potniki kupovali vozne listke le na poštah, ponoči pa pri železniških blaginjah. Med Gradcem in Trstom so vozili poštni vozovi še nadalje po dvakrat na dan. Pospešena pošta za pisma je vozila odsej vsak dan iz Brucka preko Celovca in Ljubljane v Benetke in v Milan. V posebno nujnih primerih so bili na vseh velikih poštah uradih za visoko plačo na razpolago jezdniki konji in vozovi kot »Extra - Poste«.

Od Celja do Zidanskega mosta je gradil prgo neki Johann Picco, ki je najemal delavce, minerije in voznike za mezdo 30 do 40 krajcarjev na dan. Toliko so plačevali tudi drugi podjetniki.

Na Kranjskem so začeli odkupovati za prgo potrebni svet in stavbe, ki so morale izginiti, šele začetkom leta 1845. Magistrat ljubljanski, okrožni uradi, rhtarji, odvjetniki in sodniki so imeli ogromno dela. In leta 1845 je objavil tudi dr. Prešeren svojo pesem »Od železne ceste«: »Bliža se železna cesta, nje se, ljubca, veselimo, iz Ljubljane v druga mesta kakor ptiček poletim...«

Leta 1846 so izšle določbe glede gradnje kolodvorskih restavracij in živih me ob progah, leta 1847, meseca julija — torej ravno pred 80 leti — so začeli graditi ljubljanski glavni kolodvor.

Dne 18. avgusta 1849 se je prvič po železni cesti iz Celja pripeljal »hlapon« v Ljubljano. Hlaponu (lokomotiv) so našli kmetie takoj nadeli ime »lukamatija«.

Dne 16. septembra, 20 minut po štirih popoldne, pa se je pripeljal prvi vlak z Dunaja v Ljubljano. Z Grada so grmeli topovi, po vseh stolpih je zvonilo, knezoškof je z veliko asistenco blagoslovil železnico. Vsa Ljubljana je bila pokonci, od vseh strani je privrelo toliko ljudstva, da je bila dolžna toliko se nikoli ni bilo v Ljubljani. In »Novice« so poročale, da sta dva hlaponi, »Ljubljana« in »Triglav« imenovana, prva pridirjala na ljubljanski kolodvor. Le cesarja ni bilo. Zastopal ga je nadvojvoda Albreht z ministrom Bruckom. V Kazini se je vršil banket, zvečer pa je bila vesela Ljubljana slavnostno razsvetljena. V gledališču je bila svečana predstava, po nji pa v Kazini ples...

Na vseh postajah so stali slavoloki in so vihrale zastave, ljudstvo je radostno vzklikalo, najbolj pa so se menda postavile Vevče, kjer je bila tovarna papirja in olja: na njenih skladiščih v Zalogu so bili trije okrašeni napisi, ki so izražali pomen nove proge za kupčijo, obrt in kmetijstvo.

Tako je dobila Ljubljana železniško zvezo s Celjem, Mariborom in Gradcem do Dunaja. Vse je bilo zadovoljno. le furmani, brodniki in krčmarji ob furmanskih cestah so bili ljuti sovražniki »lukamatije« in »ajzelpona«. Vzela sta jim pač malone vse zaslužek.

A prga se je nato gradila od Ljubljane proti jugu na Trst. Zaradi terenskih težkoč, zaradi Barja in Krasa je bilo delo izredno težko in zamudno. Šele 28. julija 1857 — torej pred 70 leti — se je odpeljal prvi osebni vlak iz Ljubljane v Trst.

V 60. številki »Novice« je poročal dr. Janez Bielweis: »V nedeljo zvečer je bilo vse živo v Ljubljani. Prišli so slovesno sprejeti, proti 8. uri presv. cesar s štirimi nadvojvodi z Dunaja in kmalu za njimi štirje ministri in mnogo druge gospode z Dunaja, Grada, Celovca, Zagreba i. t. d. in tudi iz tujih dežel. V ponedeljek zjutraj je krasno ovčan hlapon »Capo d'Istria« peljal v Trst vso gospodo, kateri so se pridružili tudi gospodje iz Ljubljane. Radostni živio — klici so doneli od vseh strani. V Trst so dospeli ob 10.15 popoldne; topovi so pokali, Evvivva-klici doneli, vmes pa je igrala muzika.

Tako je dobil Trst železnico in dobro vodo iz studencev v Nabrežini po vodu. Vlak je vozil iz Trsta na Dunaj potem vsak dan trikrat. V proslavo tega dne je V. Kurrik spsal pesem »Železna cesta« po vzoru Prešernove. Tu fant svari svoje dekle:

»Trst ni varen kraj devicam, huda burja tam divja, lehkomišelnim deklicam vence meče v dno morja...«

Tako je letos 78 let, odkar ima Ljubljana prvo železnico in prvo zvezo z Dunajem ter 70 let, odkar ima Ljubljana železniško zvezo s Trstom. Dr. Prešeren za železnice ni več doživel, ker je umrl že 8. februarja 1849 v Kranju.

Moderno, okusno in poceni se lahko oblečete gospodje in dame le pri

P. Magdič
Ljubljana

nasproti glavne pošte.

Oglejte si cene in blago v razlozbah!

VII. ljubljanski velesojem

Pred zaključkom. — Kdor si še ni ogledal zanimivosti na sejmišču, naj ne zamudi ugodne prilike.

Letošnji velesojem se bliža koncu. Se jutri in v ponedeljek bo sejmische z bogato založenimi paviljoni in kočami odprto, potem se pa zopet z eno leto zapre. Ze sedaj se kažejo v glavnih obrisih konture gmošnega in moralnega uspeha, ki ga bo imel VII. ljubljanski velesojem in ki je za naše razmere zelo značilen. Letos imamo velesojem v poletnem času ob hudi vročini in to bo deloma krivo, da poset od strani gledalcev ni tako velik, kakor je bil prejšnja leta. Toda vročina ne more biti izgovor za one kroge, ki kažejo premalo zanimanja za to važno narodnogospodarsko ustanovo. Se bolj kakor prejšnja leta je bilo letos opaziti, da širši sloji nimajo pravega razumevanja za velesojem, dasi najde na njem sleherni mnogo zanimivega in poučnega. To apatičnost bo treba premagati, če hočemo, da se bo naš velesojem razvil do one stopnje, na kateri bo lahko dostojno reprezentiral našo industrijo, obrt in trgovino v tu in inozemstvu.

Glede števila posetnikov bo uspeh letošnjega velesoja srednji. Pač pa so lahko organizatorji zadovoljni z moralnim, večim na razstavljalcev pa tudi z gmošnim uspehom. Kupčij je bilo sklenjenih letos neprimerno več kakor druga leta. Krog tu in inozemskih interesentov se je znatno povečal, kar je najboljši dokaz, da so izgledi našega velesoja za bodočnost zelo povoljni. Treba bo samo zainteresirati za velesojem še one domače podjetnike, ki doslej iz tega ali onega razloga niso hoteli razstavljati, zlasti pa najširše sloje našega ljudstva, pa bo velesojem zasiguran razmah.

Včeraj so se sklepale kupčije v kmetijskih strojih, motornih kolesih, pohištvi, parfumeriji, strojih za izdelovanje opeke, gasilnih aparatih »Minimax«, orodju za mehanike, čokoladi itd. Razstavljalci vsakdanjih potrebščin so z dosežanimi uspehi splošno zadovoljni, dočim se oni, ki so razstavili luksuzne predmete, ne morejo posebnopohvaliti. Časi so taki, da si ljudje luksuznih predmetov ne morejo nabavljati. Poset je bil včeraj srednji. Ceni se na 6000. Prvič je posetilo včeraj velesojem mnogo vojakov ljubljanske garnizije, ki so bili vsi srečni, da so si lahko ogledali razstavljeno blago. Večji poset se obeta danes popoldne in jutri, zlasti še, ker se bo vršila jutri že v večjem obsegu in ki je dobrodošla vsem, kdor si hoče poceni nabaviti dobro blago.

Danes popoldne je posetil velesojem neki trgovec iz Buenos Airesa, ki se je zanimal zlasti za gradbeni les. Poset je bil dopoldne srednji. Kupčije se proti koncu razvijajo vedno živahnje. Jutri je predzadnji dan in zato opozarjamo vse, ki si velesoja še niso ogledali, naj porabijo nedeljo za ogled nešteti zanimivosti. Opozarjamo tudi na prodajo vzorcev, ki se bo vršila jutri že v večjem obsegu in ki je dobrodošla vsem, kdor si hoče poceni nabaviti dobro blago.

»Tribunac«, tovarna dvokoles. V paviljonu »F« št. 257 — 275 je razstavila svoje lepe izdelke »Tribunac«, ena najsolidnejših slo-

venskih tvrdk, čije ustanovitelj g. Fran Bat-jel uživa renomé odličnega selfmademana. Tvrdka ima v svoji lično opremljeni koji razstavljeno vsakovrstno blago, dvokolesa, motorje, šivalne stroje, otroške vozičke, holenderje, tricikle in mala dvokolesa vseh vrst. Razstavno blago, pred vsem vozički in dvokolesa, holenderji, je večinoma domač izdelok, solidno in lepo izdelano blago, ki lahko tudi konkurira inozemskim izdelkom. Tvrdka, ki ima svojo tovarno na Karlovski cesti, kjer nudi blago na drobno in debelo, ima tam na razpolago tudi moderno in tehnično opremljeno delavnico, kjer prevzema v popravilo dvokolesa in motorje, šivalne stroje in vozičke itd. Opozarjamo posetnike sejma, da si ogledajo blago tvrdke »Tribunac«.

Radio na sejmu. V paviljonu »H« je razstavila svoje blago renomirana tvrdka Fran Bar, čije pecijaliteta so pisalni stroji in pa najmodernejša tehnična pridobitev — radio. Tvrdka Bar je največje podjetje z radijskimi potrebščinami v obče v Sloveniji. Razpolaga z ogromno zalogo in zalaga skoraj ves domači trg. Podjetje izdeluje doma radioaparate, ki so, kar se tiče kvalitete in kapacitete, brezkonkurenčni in konkurirajo inozemskim izdelkom z velikim uspehom. Njeni izdelki so tehnično solidni in konkurenčni v ceni. Na velesojem ima tvrdka razstavljeno bogato zalogo domačih izdelkov in vseh drugih potrebščin. Omeniti je še, da je tvrdka zastopnica trenutno najboljših pisalnih strojev na svetu. Neslišni pisalni stroj Remington dela furor po vsem svetu. Tvrdka ima svoj lokal na Cankarjevem nabrežju 5, kjer ima tudi prvovrstno mehanično delavnico. Ljubitelja radia opozarjamo na tvrdko Fran Bar!

Humoristični kotichek

Preveč dobreza.

Bodoča tašča: »Z mojo hčerko boste dobili nesebično in zvesto žensko, ki vas ne bo nikdar pustila samega.«
Bodoči zet: »O, tako daleč pa moje želje in zahteve ne gredo...«

Huda groznica.

»Dajte mi mir! Ako me boste še skušali poljubiti, bom poklicala svojega moža.«

»O joj, za dvoboje pa nisem navdušen!«
»No, saj tako hudo ni. Moža ni doma.«

Profesorska.

»Kaj, vi tajite, da ste zamrmrali, da sem jaz osel?«
»Da, gospod profesor. Nisem rekel tega.«

»Vas ni sram, da si ne upate povedati resnice?«

Spreten prodajalec.

Dama: »Bojim se, da se bo zdela ta obleka mojemu možu predraga.«

Prodajalec: »Predraga? Jaz vam pa povem, milostiva, da boste mnogo lažje dobili drugega moža, kakor na zopet priliko za tako ugoden nakup.«

2. poglavje.

Nevesta in ženin.

Möller se je obotavljal in bil v vidni zadregi

— Samo malenkost. Knjigovodja Jensen in gospodična Burger prosita za izreden dopust, teden dni. Prihodnji ponedeljek se poročita in hočeta napraviti ženitovanjsko potovanje.

Garrickov pogled je splaval preko onih petdeset delovnih ljudi in že je uganil, kdo je ta zakona želina gospodična Burger in njen ženin Jensen.

— Naj prideta!

Mladi Nemec, Willi Jensen, je stal plaho in ponižno pred možgornikom, dočim je njegova nevesta veselo in zaupno pristopila in se poklonila. Garrick je pol sekunde ostro opazoval prosilca.

— Dopust dovoljen! Koliko imate plače, Jensen? Strideset na teden, in vi gospodična Burger? Petindvajset. Gospod Möller, primaknite vsakemu po pet dolarjev. Želim obilo sreče!

Hugo Bettauer:

Najlepša žena sveta

1. poglavje.

Najbogatejši mož na svetu.

Henry Garrick je nastopil v spremstvu svojega zasebnega tajnika Freda Holmea svoj vsakdnevni obhod po osemindesetih nadstropjih Garrickovega podjetja. Na pasovnih hodnikih, ki so se z veliko brzino premikali naprej, je skoraj neslišno drsel po brezkončnih hodnikih in nagli lifti so ga dvigali z nadstropja v nadstropje.

V velikanskih dvoranah je sedelo na stotine in stotine deklet in mož, sključenih nad pisalnimi stroji, nad računalni in debelimi knjigami, ki so se le mimogrede plaho ozirli, ko je stopil mimo pisalnih miz gospodar tega ogromnega podjetja. Moški so dobro vedeli, da Garrick ne vidi rad nepotrebnega prekinjenja dela, a tudi najlepše tipkarske so že davno opustile vse poskuse, da bi ga fascinirale s koprnečimi, strastnimi ali pohlevnimi pogledi. Samo vsakokratni predstojnik oddelka je stopil od svoje mize, ki je stala na nizkem odru in podal vsemogočnemu v kratkih besedah svoje poročilo.

V eni dvorani je bilo knjigovodstvo in korespondenca železarn, v drugi zo-

pet ona Garrickove avtomobilske industrije; monopol mila je zavzemal dve veliki dvorani. Garrickova banka celo nadstropje in ravno toliko urava Garrickovega premoženja. Garrickov bombajni trust, paroplovna družba »Western Railroad«, koje predsednik in glavni lastnik je bil Garrick. Celo nadstropje je zavzemal eksport v Evropo, drugi oni za Azijo, po ena dvorana pa je bila določena za nemško, francosko, špansko, indijsko, japonsko, rusko in italijansko trgovsko družbo.

Evropec sploh ne more razumeti, kako je mogoče delati v teh dvoranah, kjer je sedelo petdeset ljudi ob petdesetih pisalnih mizah. Najmanj trideset pisalnih strojev je klopotalo obenem in najmanj trideset telefonskih razgovorov se je vršilo istočasno, ker je imela vsaka pisalna miza svoj telefon, ki je bil stalno zvezan s hišno centralo in s telefonom predstojnika oddelka. Ta je stoloval za svojo mizo in pazil nad vsem. Njegova levica je neprestano pritiskala med petdesetimi gumbi telefonske tastature, z desnico pa je delal beležke. Z usti je govoril v mikrofoni, z ušesi lovil odgovore, ki so prihajali po drugem mikrofoni na njegovo uho. Oglušujoče prasketanje, šepetanje, klopotanje, zvonjenje in klicanje, a v tem navidezem kaosu je vladal municijski red, koncentrirana volja...

Henry Garrick, velik, širokopleč,

oglat obraz, trde poteze, enakomerne in pravilne, kakor izklesane v kamen, oči sive in srepe, lasje rjavi, je bil prvi tip severnega Američana, ki izgleda v togi kot Julij Cezar, v sakoiu kot boksarski šampion in v fraku kot Mac Kinley. Njegovim šestindesetim letom bi mu jih lahko prisodil trideset ali pa petindesetdeset. Bil bi banalni vsakodnevni tip, če bi ne izdal njegovo visoko, izbočeno čelo in njegov mrki, ostri pogled nadvladujoče inteligence. Tudi v vsakem drugem pogledu se je razločeval od običajnega »yankeejasa«. Dočim je ta naravnost čudovito netalentiran za tuje jezike, je obvladal Garrick, dasi je bil le parkrat mimogrede nekij tednov v Evropi, razen svojega materinega jezika tudi nemški, francoski in italijanski jezik skoraj popolnoma.

Njegov tajnik Fred Holme ni bil prav nič podoben svojemu šefu, dasi sta bila oba iste starosti. Debeluhast, za ameriške pojme skoraj debel, veselih, črnih oči, okroglega obraza, s kratko pristrženimi lasmi, ki so mu stali pokonci kot jezeve bodice, nikakor ni napravil vtisa Američana. Prej bi spominjal na dobrodušnega francoskega meščana, ki ljubi in uživa življenje. Ves njegov pojav je navdajal z zaupanjem. V »progres - klubu«, čegar najimenitnejši član je bil Holme, so zadrževali, da »Fattyja«, kakor so ga radi nazivali, sploh še

nikdar niso videli slabe volje.

Dve uri je že trajal obhod. Fred Holme je že pihal in se potil, obraz njegovega šefa pa ni razodeval niti najmanjše utrujenosti. Ta obraz je ostal vedno nepremičen, negiben, kot da bi bil iz kamna, ni izdal, ali je bilo kako poročilo veselo ali pa neprijetno. Ta transakcija se je ponesrečila in je prišla ogromne izgube, — pekinška podružnica poroča o sklenitvi velikega zaključka, ki bo vrzel deset milijonov dolarjev dobička — Garrick ni trenil niti z očesom. Jedva da je priklinal z glavo in dal v pretrganjih stavkih svoja naročila in šel dalje ter pustil svoje podložnike v popolni negotovosti, v dvomu. Oni mu niso mogli priti nikdar bližje, niso vedeli o njem ničesar, niso našli nobenega mostu k njegovim možganom. Občudovali so te dan in noč neprestano delujoče energije, imeli so ga za stroji, ki se pokorava kritiku tajinstvenih peres in vzvodov.

Zadnji oddelek, ki sta ga tega dne obiskala, je bil nemški. Predstojnik oddelka Peter Möller, pravi germanski orjak s svetlimi lasmi in dobrodušnih plavih oči, je podal svoje poročilo.

»Francozi nam delajo v našem barmskem podjetju težkoče, motijo naše inženirje z različni malenkostmi. Stopil sem v zvezo z Washingtonom. Predsednik Coolidge sam je naročil našemu konzulu v Elberfeldu, naj vloži oster

protest. Postajajo vedno bolj drzni napram Američanom, ti Francozi.

Kratek, jedva viden nasmeh je preletel preko tenkih Garrickovih ustnic. — Ne mešajte svojih razumljivih averzij proti Francozom v moje posle. Od diplomatskih not ne pričakujem mnogo. Boljše bo, ako pošliemo tja našega moža, ki jim bo zamašil usta z dolarji. Prosim, ravnajte se po tem. Se kai?

Dnevne vesti.

Ljubljani, dne 9. julija 1927.

Kraljev dar delavcu. Kralj prišala večkrat z dvornim avtomobilom z Bleda v trško okolico, kjer se zanima za tamšnje industrijske prilike. Na Vidov dan se je vozil skozi Tržič proti Bistrici kjer popravljajo okrajno, vsled lanske povodni močno porušeno cesto. Ko je kraljev avto privozil do večje skupine delavcev, je stopil pred avto delavec Jakob Fornazarič ter zabranil nadaljnjo vožnjo, rekoč: Gospod kralj! Je nevarno! Kralj je vstopel v delavčev opozorilo ter se vrnil. V sredo 6. t. m. se je kralj okoli 18. zopet pripeljal po okrajni cesti in delavci so ga navdušeno pozdravljali. Kralj je stopil z voza, se razgovarjal z delavci ter pri slovesu slišni Fornazarič v roko tisočak kot priznanje za marljivost in vestnost.

Českoslovaško odlikovanje. Prezident Masaryk je odlikoval z redom Belega leva I. stopnje za državljanske zasluge našega zunanjega ministra dr. Vojislava Marinkovića, z redom Belega leva II. stopnje rumunskega poslanika v Beogradu Teodora Emanija in našega poslanika v Bukarešti Boška Colak-Antića, z redom Belega leva V. stopnje našega vojaškega atašea v Pragi generala Mihajla Nenadovića in z redom Belega leva III. stopnje generalnega konzula SHS v Pragi Svetozarja Rašića.

Iz prosvetne službe. Za profesorja na moškem učiteljsku v Mariboru je imenovan upokojeni oblastni šolski nadzornik Ivan Vrščaj; v višjo skupino sta pomaknjena profesor gimnazije v Mariboru Janko Leskovšek in profesor realne gimnazije v Murski Soboti Makso Ravter.

Izpremembe v zunanjem ministstvu. Za direktorja političnega oddelka zunanjega ministristva je imenovan svetnik našega poslanstva v Rimu Milan Jovanović; dosednji direktor političnega oddelka dr. Božidar Purić je imenovan za svetnika našega poslanstva v Rimu.

Čemu to stikanje in nadlegovanje? Pišejo nam: Doslej so imeli potniki na progi Ljubljana-Jesenice mir, zadnje dni se pa vedno bolj množijo slučaj, da varnostni organi nadlegujejo potnike bodisi z raznimi vprašanji, bodisi s stikanjem po njihovi prtljagi. Koga zadene krivda pri tej neumestni in nepotrebnosti nervoznosti, jescenjske ali blejske varnostne organe, ne vemo, zdi se nam pa, da rigoroznost nikakor ni potrebna tam, kjer so potniki tako pošteni in mirni, kakor pri nas. Saj so vlaki vozili tudi doslej, pa ni bilo tega nadlegovanja. Sploh je pa slabo izpričevalo za varnostne organe, ki brez beganja in stikanja okrog vseh potnikov brez razlike ne morejo ločiti poštenih ljudi od sumljivih elementov, ako se pri nas sploh more govoriti o njih.

Vesti z zagrebške univerze. Na zagrebški univerzi so izvršile nekatere osebne izpremembe. Na medicinski fakulteti je imenovan za izrednega profesorja za dermatologijo in venerologijo dr. Franjo Kogoj, pred leti na ljubljanski univerzi predavajoči prof. dr. Marjan Salopek za rednega profesorja za geologijo in paleontologijo in dr. Milovan Gavazzi za izrednega profesorja etnologije in geografije, oba na filozofski fakulteti. Na tehnični fakulteti je imenovan za rednega profesorja strojne tehnike Ljubljčan inž. Josip Bonelli.

Važna socialna ustanova za trgovce. V trgovskih krogih so začeli resno in živo razpravljati o socialni samopomoči za trgovce in trgovske sodelavce. Izšla je hvaljevredna inicijativa, da se ustanovi trgovski dobrodelni društvo »Pomoč« za ljubljansko oblast, ki bo imelo namen priskočiti na pomoč s prvo podporo svojem umrlega člana. Član podpornega društva je lahko vsak trgovec, njegova žena ali otroci. Vsak trgovec, ki je član društva, je dolžan vsak trgovski sodelavec in njegova žena od 8. leta dalje. Glasov je izdelanih pravil, ki so bila že objavljena v »Trgovskem listu« in ki bodo v kratkem potrjena od velikega župana, odnosno sprejeta od ustanovnega občnega zbora, vplača vsak prijavljen član, trgovec ali trgovski sodelavec, pri vstopu vpisnino, ki je določena po starosti od 25—100 Din in vsak se posebe za prva dva smrtna slučaja po 20 Din. Mesecne članarine ni, pač pa plača vsak član v kritje upravnih stroškov od vsakoletnega občnega zbora določeni letni prispevek, ki ne bo presegal

zneska Din 10. Svoji umrlega člana dobe od »Pomoči« tolikokrat po 10 Din, kolikor je bilo ob njegovi smrti družinskih članov. Pripravljeni odbor je že razposlal na vse trgovce in trgovske sodelavce ljubljanske oblasti primerne letake s pozivom, da kot člani pristopijo k tej za trgovstvo socialno važni ustanovi. Prijave se sprejemajo do 31. julija, dne 1. avgusta pa začne društvo že posloovati.

Direktor svobodne cone v Solunu. Z ukazom finančnega ministristva je imenovan za direktorja svobodne cone v Solunu Savo Božič.

Iz učiteljske službe. Za stalnega učitelja na osnovni šoli v Črnomlju je imenovan Karol Širok.

Potovanje generalnega direktorja davkov. Generalni direktor davkov v Beogradu Letica je odpotoval v Pariz, kjer ostane službeno dva meseca.

Famosni člen 82 finančnega zakona. Finančni minister dr. Bogdan Marković je na podlagi pooblastila člana 82 finančnega zakona odločil, da običnske doklade ne smejo presegati 200 odstotkov ostale samoupravne pa ne 25 odstotkov.

Za posetnike naših kopališč. Posetniki naših domačih kopališč, ki so hoteli imeti polovično vožnjo na železnici, so morali predložiti potrdilo, da ne plačujejo nad 30 Din neposrednega davka. Zdej je prometno ministristvo odredilo, da ta potrdila niso potrebna in da se lahko poslužujejo voznih olajšav vsi letoviščarji brez izjeme.

Kongres železničarjev. Od 14. do 15. avgusta se bo vršil v Subotici 9. redni kongres jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev. Prometno ministristvo je dovolilo udeležencem 50odstotni popust na železnicih.

Za pospeševanje naše tekstilne industrije. Kakor nam poročajo, je g. Joško Medved, sin ljubljanskega trgovca, dovršil letos študije na višji tekstilni šoli v Braju, ki slovi na Češkem kot prva strokovna šola za tekstilijo. Še pred omenjeno strokovno šolo je obiskoval enoletni trgovski tečaj na trgovski visoki šoli v Parizu, kjer se je tudi peal s študijem tekstilne stroke. Z gospodarskega stališča pozdravljamo z veseljem ta pojav, ker vidimo, da se naš naraščaj v polni meri zaveda nalog, ki čakajo naše gospodarske delavce v novi domovini. V Jugoslaviji je za razvoj te stroke še mnogo odprtega polja in potrebovali bomo nujno domačih strokovnih moči, ker imamo v tej panogi nameščenih še vedno preveč inozemcev.

Miklošičeva slavnost v Ljutomeru. Iz Ljutomera nam pišejo: 7. avgust bo velik praznik za ljutomersko okolico. Proslavili bomo svojega slavnega rojaka Miklošiča, ki je dika in ponos ne samo naše fare, ampak vsega našega naroda. Narod, ki ima take moze, ki so toliko prispevali za kulturo, tak narod ima vse pogoje za rast in procvit. Ves kulturni svet časti in slavi našega velikana in sramotno bi bilo za nas, ako bi nas drugi narodi morali učiti in opominjati, da slavimo svoje zasluzne moze. Zato mora ves slovenski narod pomagati k dostojni proslavi, ko se bo Miklošiču odkrila spominska plošča na rojstni hiši v Radomerščaku pri Ljutomeru.

Premovanja plemenskih konj v ljubljanski velikožupanski oblasči. Premovanja plemenskih konj se vrše letos v ljubljanski oblasti v sledečem redu: 1. 8. 1927 ob 9. uri v Lescah, 2. 8. ob 8. uri v Kranju, 3. 8. ob 8. uri v St. Vidu nad Ljubljano, 4. 8. ob 14. uri v Mengšu, 4. 8. ob 8. uri na Lgu, 5. 8. ob 9. uri v Veliki Loki, 6. 8. ob 8. uri v St. Jerneju na Dolmenškem. »Planinski Vestnik«. Te dni je izšla 7. številka »Plan. Vestnika«, ki ga z dobrim okusom in srečno roko urejuje odlični kulturni delavec g. dr. Josip Tominec v Mariboru, znova dokazuje, da je glasilo našega SPD važen činitelj v našem turizmu. Poleg člankov izrazito planinske smeri bi opozorili na dve poetični ertici našega priznanega planinskega pisatelja dr. Jos. C. Oblaka: Na poglavje »Iz neznanega slovenskega štajergja« in na »Skice s pota«. Dr. Oblakove ertice niso potopisi vsakdanjega kova, temveč jih odlikuje neka umetniška in estetska ubranost, ki jim daje značaj literarnih spisov. Zato bo naša širša javnost pač z veseljem pozdravila knjigo, iz katere je dr. Oblak objavil le nekaj poglavij. — »Knjigo popotni-

ka«. Vsekakor pa opozarjamo tudi »neplanince« na to zadnjo številko »Plan. Vestnika«.

Morski psi zopet strašijo na Jadranu. Luško glavarstvo na Sušaku je včeraj obvestilo mestno občino, da so se v sušškem pristanišču zopet pojavili morski psi. Uveden lov na te morske zverine je ostal brezuspešen. Mestna občina je zabramila radi tega kopanje izven kopališke mreže. Tudi lansko leto so se parkrat pojavili na našem Jadranu morski psi, toda to je bilo le za časa »kislh kumarca«. Letos pa imamo volitve in zato take »senzacije« pač niso potrebne.

Smrt nacionalnega borilca. V Dubrovniku je 7. t. m. zadelaka prof. profesor realne gimnazije Kosto Kostić. Pokojnik je bil odločen nacionalni borec ter je vodil nacionalno propagando za uveljevanje in osvobodjenje našega naroda v Makedoniji še pod turškim režimom pred balkansko vojno. Ob izbruhu svetovne vojne so ga avstrijske oblasti zaprle in obsodile na smrt na vešalih. Ze pod vislicami stoječemu je prišlo pomiloščenje. Po prevratu je bil najprej imenovan za direktorja učiteljskega v Danilovgradu, a pozneje premeščen v Dubrovnik.

Neznosna vročina v Beogradu. V Beogradu vlada že 14 dni neznosna vročina. Včeraj je kazal termometer v senci 36 stopinj.

Nesreče pri kopanju so letos nenavadno pogoste. To je pač posledica velike vročine, ki žene tudi neplavčve in hladne valove. V Zagrebu so včeraj utonile zopet tri osebe, a tudi iz drugih kraljev prihajajo poročila o utopljenih pri kopanju. V Skoplju se je včeraj ponesrečilo kar pet solarjev, ki so se kopali na prepovedanem kraju in zašli v globoko in dročo vodo. Tudi pri kopanju je previdnost umestna.

Kače v Bosni. Velika vročina, ki vlada zlasti v južnih krajih, je prinesla poleg drugih nadlog tudi kače. Listi poročajo, da se je pojavilo po goratih krajih izredno veliko kač. Tekom zadnjih dni je bilo osem oseb pičenih od modrasov. Oblasti so razpisale nagrade za pokončenje te golazni. Za glavo strupene kače plačajo pet dinarjev.

Združenje slovenskih tabornikov priredi od 12. julija do 1. avgusta svoj letni tabor v lepi dolini Begunjske pri Begunjah na Gorenjskem. Tabor bo stal v romantični dolinici pod gradom Kamnom. Odhod vseh taborečih je v torek 12. t. m. ob 6.55 jutraj z glavnega kolodvora. V ponedeljek 11. t. m. ob 5. uri popoldne je zadnji sestanek, na katerega morajo priti vsi popolnoma adjustirani in z vso prtljago. Ob enem je prinesiti taborniko. Člani pod 10. letom po 7.50, ostali po 10 Din na dan. Beli medved.

Padeč s črešnje. V ljubljansko javno bolnico so danes dopoldne pripeljali 18-letno posestnikovo hčerko Anico Razstresen iz Planine pri Polhovem gradu. Včeraj je obirala črešnje. Zlomila se ji je veja ter je deklekano padla s črešnje. Pri padcu si je izpahnila levo roko v rami.

Pri slučajih zastrupljenja, ki nastanejo zaradi pokvarjenih živil, zaradi alkohola, nikotina, morfija, kokaina je raba prirode grenčice »Franz-Josef« važen pomoček. Zdravniške strokovne knjige navajajo, da pri zastrupljenju s svinčevim vodo »Franz-Josef« hitro odstrani najbolj tovrstno zastrupenje, ki je glavni povod mučnih napadov kolike.

Iz Ljubljane

Vladni komisar mesta Ljubljane sprejema stranke v poletnih mesecih samo ob četrtkih od 10. do 1. ure. Prošnje za službe in za stanovanja se naj vlagajo le pisмено pri predsedstvenem tajnistvu oziroma pri tozadevnih referatih.

Proračun mestne občine ljubljanske. Vladni komisar mestne občine ljubljanske pregleduje proračun mestne občine, ki je bil sicer že v glavnih obrisih sestavljen meseca decembra lanskega leta in nabit na občinski deski, toda izvesti so se morale važne korekture. Ministristvo financ tudi zahteva, da občina čim prej predloži proračun in natančne podatke o svojem premoženju.

Poškodovanje njiv in travnikov. Pri kopanju v Malem grabnu in Gradaščici se kopalci ne poslužujejo za to napravljanih potov, oziroma dohodov, marveč hodijo vsevpok po njivah in travnikih ter povzročajo s tem občutno škodo na polju. V

interesu zaščite kmetijstva in po zakonu o varstvu poljskih pridelkov je pod kaznjo prepovedano vsako stopanje na travnike in njive ob času, ko trava in poljski plodovi uspevajo. Tudi vodopravni zakon dovoljuje kopanje le v toliko, v kolikor se ne dela s tem komu škoda. Istotako je strogo prepovedano delati škodo na javnem in privatnem imotu s trganjem trave in zelenja ter sekanjem vej in nabiranjem drv. Proti vsakomur, ki se bo pri navedenih dejanjih zasačil, se bo v zmislu obstoječih predpisov kar najstrožje postopalo.

Promenadni koncerti na velesojmu. Danes od 4/6—4/7. ter jutri od 4/11—4/12 in od 4/6—4/7 bo svirala na selmišču vojaška orodnost sokolska godba, na kar opozarjamo ljubitelje promenadnih koncertov. Kristofič-Bučar. Dospete krasne bluze.

Prost dostop na veselični prostor. Ljubitelji proste zabave in dobre kapičice imajo najlepšo priliko za večerni odhodi na veseličnem prostoru velesojma, kjer se po 8. uri zvečer ne pobira vstopnina.

Jeklene valične zastore ter vsa ključavničarska dela izvršuje ter se priporoča za cenjena naročila ključavničarstvo Avgust Martinič, Ljubljana, Rimska cesta 14. Glej današnji inserat.

Dr. Volavšek Josip ne ordinira od 15. do 31. julija

169

Mestna kopelj ob Ljubljanci. V vseh petih letih, od kar je bilo zgrajeno kopališče ob Ljubljanci, ni bilo tako velikega poseta kopalcev kakor letos. Od dneva otvoritve 11. junija pa do danes se je že kopalo ntd 6000 oseb. Povprečni dnevni poset znaša nad 300, mnogo pa se vrti po bazenu tudi zastojkarjev, ki odlože svojo obleko v bližini bazena ter se potem splajajo vanj. Največ posestnikov je bilo na Telovu, 700, in sedaj v teh vročih dneh.

Mestna zastavilnica naznanja, da se vrši tomesčna dražba v novembru 1926 zastaviljenih predmetov v četrtek 14. t. m. ob 15. uri v uradnih prostorih v Prečni ulici.

V novem salonu pri »Jerneju« na Sv. Petra cesti bo jutri v nedeljo 10. t. m. priprazen zabavni večer s petjem, kupletji in plesom. Pričetek ob pol 9. uri zvečer. Čisti dobitek za invalide.

Opozarjamo na današnji oglas, otvoritev sedarske delavnice Al. Brecljnik na Gosposvetski cesti št. 18.

Za citraše! Saljive pesmi za citre in petje, priredil in izdal Ivan Kiferle v Ljubljani, Gosposvetska ulica 9. Zvezek stane 16 Din.

Gradbena direkcija opozarja vse zainteresene na razpis I. ofertne licitacije za dovršenje državne ceste Kraljevo-Raška, ki se vrši v računskem oddelku ministristva za gradbe, in sicer dne 25. julija t. l. za IV. del od km 36.520 do km 43.000 in dne 26. julija za V. del od km 43.000 do km 56.000. Natančnejši pogoji so razvidni iz razglasov, ki so nabiti na uradni deski gradbene direkcije Turjaški trg, I. nadst.

Oglejte si krasoto Ljubljane v fotografijah v izložbah tvrdke M. Tišar. Slike so po zmernih cenah na prodaj.

Male tatvine. Posestnik v Udmatu Andrej Lavrič je prijavil policiji, da mu že več dni neznan poljski tat krađe razno srodjivo in zelenjavo z njive na Ljubljanskem polju za tovarno kletja. Poljski tat v osebi nekega železničarja je odnesel za 150 Din čebule, črešnja, salate in druge zelenjave. Veletrgovec Aleksander Knez je prijavil, da mu je neznan tat odnesel za 300 Din lat. Druhi tatvin včeraj v Ljubljani ni bilo.

Drobiž policije »frontke«. Policija je zaprla ob včeraj do danes pet oseb, dve ženski radi tajne prostitucije, tri moške radi raznih deliktov, med njimi nekega sumljivega muslimana, ki je nastopal kot trgovec. Prijavljeni sta dve tatvini. Policiji sta javljena dva slučajja lahke telesne poškodbe, dalje kaljenje nočnega miru in pijanosti, 2 osebi sta prijavljeni radi železniških predpisov, ker ste hodili po tiru, neka ženska je ovadena radi trpinčenja živali, 1 obrtnik radi obrtnega reda in 11 voznikov radi cestnopolicijskega reda.

mesta, ki ga še ne poznam, ki pa slovi kot staro središče kulture, razsaja tam stanovanjska beda huše kakor kuga. Uničuje družinsko srečo, tira ljudi v obup, zavaja k umorom in samomorum, izpodkopava pravnost in razieda eksistenco. Pišejo mi čudovite stvari o zakoncih, ki morajo živeti ločeno drug od drugega, ki morajo bivati skupno s tujimi ljudmi v eni sobi, dokler ne nastane med njimi razdor in sovraštvo, ki jih zopet razganja. To je le dokaz, da so tam energije ohromele. Da ni nobene gonilne sile, ki bi bila zmogljiva graditi, mesto da jadicujejo in tožijo. Mi Američani pa, ki smo ostali edini zmagovalci, mi gradimo in delamo in vedno malo darilce naj bi bilo dokaz našega ozdravljenja. Želim, da bi mladi par v hišici na Long Islandu preživel le lepe ure!

Splošno vzklíkание, stiskanie rok in čestitanje. Henry Garrick se je poslovil in sam zapustil svatovsko družbo, dočim je njegov tajnik Fred Holme na njegovo izrecno željo še ostal.

Velika izbira raznega perila, modnih bluz, oblek, kopalnih oblek, nogavic, kravat, vezenin itd. se dobi po priznani nizkih cenah pri tvrdki

IGN. ŽARGI, Ljubljana

— **Privatni detektivski zavod,** Ljubljana, Rimska cesta 9.

Iz Celja

Česka počitniška kolonija v Celju. Okrog 10. t. m. pride v Celje česka počitniška kolonija, broječa nad 30 srednjebolecev višjih razredov, ki nameravajo ostati v našem mestu mesec dni. Dijaki so sinovi revnejših staršev, deloma tudi sirote; pošilja jih k nam mesto Praga, da se tu okrepijo in da spoznajo naš bratski narod. Dolžnost nas vseh je, da jih sprejemamo kar najprijazneje in da jim gremo v vsem na roko. Nastanjeni bodo dijaki z vodstvom vred v poslopju državne realne gimnazije.

Nad 100 tujcev-inozemcev so našli v Celju v raznih službah in sicer v takih, za katere bi imeli dovolj domačih moči na razpolago. Ti tuji državljani čisto po potrebnem odmerajo kruh domačinom, ki so v mnogih primerih brez posla. Kakor žujemo, se pripravljajo sedaj energična akcija, da se v tem pogledu že vendar enkrat napravi red.

Sport. Danes v nedeljo ob 6. uri se vrši na igrišču pri »Skalni kletci« nogometna tekma med SK Ilirija iz Ljubljane in celjskimi Atletiki.

Benjamin Ipavčeva ulica bo po končanih delih ena lepih ulic v našem mestu. Ulica bo lepo razširjena. Na desni strani iz mesta gredé bo cesta lepo obzidana, a na levi strani bo razširjena v potok Sušnico, ki ga bo treba izpolniti. Ob robu ceste bodo odstranjeni kostanji. To bo dalo cesti popolnoma drugačno lice.

Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu.

Cvetlični dan, ki se je vršil v Celju na praznik sv. Cirila in Metoda, je vrgel okrog 1200 Din dobička.

Iz Maribora

Veselia Olepševalnega društva. Mariborsko Olepševalno društvo, ki beleži v zadnjih letih lep napredek in ki je s svojim delovanjem v veliki meri pripomoglo k obnovi in ureditvi mestnih naselij, ki so ponos našemu mestu, priredi v nedeljo dne 10. t. m. veliko ljudsko veselico na vrtu vojašnice Kralja Petra (bivša kadetnica). Na veselici sodeluje več godb, plesajo bo stalo in mlačo, poleg tega pa bo še ravko lahko zadel pri srečlovu krasne dobitke. Priprčeni smo, da bo mariborska javnost, ki zna ceniti zasluge Olepševalnega društva, posetila to prireditve, da tako indirektno doprineše svoj čolus.

Kopal utopljenec v Dravi. Včeraj se je kopel v Dravi 16letna Roza Novak. V bližini tovarne Ježek je zašla v globoko vodo. K. je žučila, da ji zmanjkujeta tal, je začela klicati na pomoč. V bližini razen par otrok ni bilo nikogar. Otroci so ji sicer počali drog, toda Novakovo so vlad tem že takozapustile moči, da se ni mogla več oprijeti in se je po kratkem boju z valovi pogreznila v globčino. Še le žej pol ure so otroci priključili odrasle. Po daljši iskanju so našli utopljenko in jo skušali z umetnim dihanjem spraviti k zavesti, vendar pa je bil ves trud zaman. Poklicani zdravnik je ugotovil smrt. Truplo se prepeljali v urlišnišnico. Ta tragina nesreča pa boči zveč resno svarilo vsem kopalcem! Sploh pa naj vsak kopalce drži na čelu: Ne kopaj se sam na prepovedanem kraju!

Vprašanje mestne tržnice postaja v sedanjih poletnih vročinah zopet aktualno. Kljub razvoju v zadnjih desetletjih prodajajo mariborski mesarji še vedno meso na prostih stojnicah, kjer je izpostavljeno vročini, prahu in muham, kakor pred 50 leti. Vprašanje zgradbe moderne tržnice se je sicer že ponovno ventiliralo v mestnem svetu, vendar pa do pozitivnih sklepov doslej še ni prišlo. Pač pa so že izdelani tozadevni načrti. Gradbeni stroški so proračunani na 3 milijone Din. Z ozirom na to, da bi imela mestna občina od tržnice lope dohodke, bi bilo vsekakor umestno, da se najdejo primerni finančni viri, da se ta načrt uresniči in izvede.

Gospodarstvo

Zakup veleprodaje soli. Uprava državnih monopolov odda dne 20. julija t. l. licitacijskim potom v zakup veleprodajo soli v ljubljanski in mariborski oblasti ter v drugih oblastih in sicer za čas od 1. septembra 1927 do 31. decembra 1929. Detaljni pogoji za licitacijo so interesentom na vpogled v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Dotave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. julija t. l. ponudbe glede dobave signalnih svetilk in krtac za ribanje; do 19. julija t. l. glede dobave barve, firneža, 1 bakrene plošče, 10.000 kg portland-cementa. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 19. julija t. l. ponudbe glede dobave dežnih plaščev in pelerin. — Dne 4. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede zgradbe železniškega mostu. — Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled. Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, ekonomsko odeljenje, se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: Dne 22. julija t. l. glede dobave bakrenih plošč za kurilne škrinje lokomotiv, dne 1. avgusta t. l. glede dobave zornih in spodnjih delov ležajev ter glede dobave raznih tiskovin; dne 2. avgusta t. l. glede dobave pisane bombaževine; dne 5. avgusta t. l. pa glede predelave svinčnih zalivk. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije.

Prodaja. Dne 15. julija t. l. se bo vršila pri intendantskem skladišču državne divizijske oblasti v Ljubljani ofertalna licitacija glede prodaje okoli 1000 kg odpadkov od moke in testa. — Pogoji so interesentom na vpogled pri dravskem intendantskem skladišču v Ljubljani.

Dočim se je mladi uradnik neprestano priklanjil, je prožila mlada nevesta brez obotavljanja najbogatejšemu možu na svetu svojo roko.

Lepa hvala, gospod Garrick. In še eno prošnjo imam: Naše ženitovanske pojedine v Belvedere hotelu se udeležijo celokupni nemški oddelek. Ali smem prosti tudi gospoda Garricka, da nam izkaže to čast?

Möller je bil tako prestrašen, da je široko odprl svoja nemala usta. Ves oddelek je od presenečenja utihnil, pisalni stroji so hipoma zastali in vse je strmelo na malo skupino pred odrom. Ženin se je sklonil in zgrbančil v dve gubi. Le Fred Holmesov obraz je razsiral zatajen smeh. Garrick sam pa je ostal nepremičen. Le trenutke se je obotavljal z odgovorom, potem pa je krepko stisnil in stresel ponudeno roko.

Gospodična Burker. prijetno mi bo, da bom lahko pol ure preživel pri vas in vaših prijateljih. Senzacija, ki se je bliskoma širila iz dvorane v dvorano, od nadstropja do nadstropja, dokler ni vedel ves nebočnik: Henry Garrick poseti siromašno ženitovanjsko pojedino siromašnih nemških klerkov v zakonitem nemškem predmestnem hotelu.

Gospodična Burker se je še le sedaj zavedla svoje drznosti ter je začela za svojim pisalnim strojem krčevito jokati. Bil je to jok sreče, veselja in ljubezni.

3. poglavje. Priprista gostiti.

Nemo sta sedela Garrick in njegov tajnik Holme v velikem sivem avtomobilu, ki ju je popeljal tia v vilo na Riverside Driveu. Fred ga je moral spremljati, ker je hotel Garrick delati še pozno v noč. Malo prej, predno sta dospela na cilj, je spreporil Garrick: — Fred, danes je petek in v ponedeljek je ta nerodna svatba. Prosim te, preskrbi dotlej majhno, a prijetno, popolnoma opremljeno hišico na Long Islandu. To bo moje poročno darilo. Drzna, da mala gospodična. toda pametna!

Ženitovanjska pojedina v hotelu Belvedere je bila popolnoma pod vtisom navzočnosti Henry Garricka. Vse je bilo resno in nekam nenavadno tiho. Pojedina ni bila niti malo prijetna, zlasti če, če se vpošteva, da je bila popolnoma »suha«, brez alkohola. Sicer bi se bilo že dalo dobiti vina in šampanjca kljub že šestletni prohibiciji, toda nikdo si ni upal prelomiti zapovedi in kršiti zakonov v navzočnosti Garricka. Vsi so se zadovoljili z nezavretim sokom grozdja, jagod, črešenj in malin, s takozvanim »soft drink« — om, ki ima sicer prav izvrstnen okus, nima pa onega oživljajočega in razvnelajočega učinka kakor alkoholne pijače. In razen tega pa si tudi nikdo ni drznil v navzočnosti velikega »yankeja« zbijati neokusnih šal, ki se nanašajo večinoma

na dogodke prve poročne noči in ob katerih nevesta navadno zardi, ženin pa pade iz zadrege v zadrezo.

Bilo je torej vse bolj tiho in svečano. Garrick je to čutil in se zavedal, da je njegova oseba vzrok tega nerazpoloženja in to za je dražilo. Fred Holme pa se je naravnost jezil, ker ni bilo alkohola in v them korpenju je mislil na skrivne omare v svoji hiši in na one stotine steklenic viskija, renčana, mozlerja in bordoja, ki so stale v lepem vrstnem redu in čakale, kdaj jih uniči. Peter Möller, predstojnik nemškega oddelka je potrkal na svoj kozarec, napolnjen z ledenim sokom banan in jec-ljaje zdržal svoj brezkončni, skrbno koncipirani govor, v katerem je slavil Henry Garricka kot velikega moža, najpomembnejšega Američana in očetovskega prijatelja svojih nameščencev.

Garrick je moral seveda odgovoriti. Govoril je kratko, toda nizrove besede so bile tehtne, vsebinske. V svojem govoru je opozoril na bič Evrope, na stanovanjsko bedo in nadaljeval:

— Moje darilo mladima zakonca odgovarja želji, da bi imela v tej državi v tej deželi vsaka družina svoj dom. Mi smo naistrahovitejši posledici svetovne vojne, stanovanjsko bedo, srečno premagali. V Evropi pa, posebno pa še v Franciji in Nemčiji, povzroča stanovanjska beda še slej ko prej strahote. Po zanesljivih poročilih, ki sem jih pravkar sprejel z Dunaja, velikega

Moda

Platnene jopice so okusne in praktične.

Dama na potovanju

Potovanje poleti je združeno z raznimi križi in težavami, katerih turist pozimi, spomladi ali jeseni sploh ne pozna. Vzrok je v prvi vrsti muhasto poletno vreme, ki nas preseneti zdaj s hudo vročino, zdaj zopet z nevihto in ploho. Že pri nas je zadnje dni zelo vroče in lahko si mislimo, kako se cvrto letoviščarji seje na jugu. Vendar pa moramo biti na potovanju pripravljeni tudi na mraz, kajti noči so v mnogih krajih zelo hladne. Kdor potuje daleč in nima toliko denarja, da bi si preskrbel mesto v spalnem vagonu, mora spati v potniškem vagonu, kjer se sli zelo slabo in zato je človek jutraj tako izmučen, da zadostuje najmanjši prepihi, pa ga zebe. Velika umetnost je oblačiti se tako, da nas ponoči ne zebe in da nam podnevi ni vroče.

Dama se priporoča vzeti na potovanje kostum in plašč. Brez plašča si potovanja na večje razdalje ni mogoče misliti. Kostum je pa itak neobhodno potreben. Najbolje je, da si dama narediti tako ohlapen plašč, da ga lahko nosi čez kostum. Pa ne samo v vagonu in na parniku, marveč tudi v hotelu človeka čisto zebe, ker imajo hotelske sobe navadno zelo lahke odeje. Zato se priporoča vzeti na potovanje topel plet ali odejo iz kamelne dlake, ki nas na potovanju ne ovira, ker je zelo lahka. Za daljša potovanja je potrebna tudi blazinica, ki nam služi pri sedenju in spanju. Ako vzamemo še belo prevleko, lahko porabimo blazinico tudi v hotelu.

Dama, ki hoče imeti malo ertljage, naj vzame s seboj kostum iz praktične, ga volnene blage, plašč iz blage, ki se ne mečka, mehak klobuk, tri ali štiri bluže, dve rezervni bluži v kovčegu in po potrebi še pleten telovnik. Potni kostumi so letos večinoma svetli, bodisi sivi ali rjavkasti. Plašč lahko v barvi harmonizira s kostumom ali pa tudi ne. Rokavi morajo biti spredaj široki. Poleg klobuka na glavi se vzame še mehak in lahek rezervni klobuk. Perilo mora biti tako, da ga lahko dama sama opere. Glede obutve je omeniti, da se nosijo med vožnjo v vlaku trdni čevlji z nizkimi ali polvisokimi petami. V kovčgu položimo finije čevlje z visokimi petami, ki se nosijo k svileni obleki. Barva čevljev naj bo taka, da harmonizira z vsemi oblekami, ki jih vzamemo s seboj. Na potovanju elegantna

dama nikoli ne nosi svilenih nogavic. Končno spada k damski garderobi za potovanje še dežnik in praktična, dovolj velika ročna torbica, ki se dobro zapira in natakne na roko.

Mobilizacija žensk

Mobilizacija žensk v bistvu ni nič novega, ker se je govorilo in pisalo o nji tudi v prejšnjih časih. Včasih je predmet dvoplov, včasih pa tudi ironičnih opazk. Mobilizirane ženske so navadno zelo dobrodošle karikaturistom in humoristom. Neki humorist je ženskam posvetil satiro, v kateri jim pravi, da so izgubile bitko zato, ker niso imele dovolj časa, da bi se bile rapudrale in namazale. Na neki karikaturi je bil naslikan ženski generalni štab, ki se ni mogel ganiti z mesta, ker je načelnica v kritičnem trenutku, ko je bilo treba oddati povelje za napad na sovražnika, povila dete.

V resnici so nekatere države uzakonile samo ono, kar se je izkazalo med svetovno vojno kot nujna potreba. Med vojno je bilo mobilizirano vse — moški, ženske, industrija, poljedelstvo itd. Ženske so nadomestovale moške v bankah (v Angliji je bilo med vojno 150.000 banknih uradnic), na tramvajih, pri priobdelovanju zemlje, v tovarnah in sploh povsod, kjer njihovo delo v normalnih razmerah vsaj v tako velikem obsegu ne pride do veljave. Nekatere ženske so šle celo daleč. Prostovoljno so stopile v vrste bojevnikov. V Rusiji se je zbralo 5000 patriotk, ki so odšle na bojišče v času, ko so vojaki pometali puške proč in se vrnili domov. Rуска armada je pustila iumaške Rusinje na bojišču in jih izdala Nemcem, ki so jih večinoma oskrbnili in poslali pozneje v obupnem stanju domov.

Mobilizacija žensk, ki je bila uzakonjena na Poljskem, pa ne gre tako daleč, da bi silila ženske na bojišče. Pripravljala jih samo za pomožno vojaško službo. V Franciji, kjer je bila mobilizacija žensk uzakonjena letos v marcu, je izzval ta vladni korak razne komentarje. Ekstremistke energično protestirajo proti temu zakonu čes, da morajo tako velikim dolžnostim do države odgovorjati tudi pravice, ki jih pa Francozinje še nimajo. Ekstremne Francozinje gredo tako daleč, da protestirajo sploh proti vsem zakonom, ki jih diktirajo moški. Nekatere francoske ženske protestirajo proti zakonu o

mobilizaciji nežnega spola v imenu pacifizma. Ta skupina noče ničesar slišati o obveznih pripravah za vojno čes, da je edini ideal človeštva mir. Žal velja še vedno stara prislovica: »Ako hočeš živeti v miru, se pripravljaj na vojno«. Tretja najpatriotičnejša skupina Francozinj je sprejela mobilizacijski zakon kot navadno državljansko dolžnost in izrazila nado, da ne ostane samo na papirju, marveč da se bodo ženske kmalu tudi praktično vežbale za vojaško službo.

Poletne večerne toalete

Velike večerne toalete tudi poleti niso izginile iz garderobe modnih dam. V luksuznih kovčgih so se preselile iz mest v kopališča in letovišča, kjer se uspešno uveljavljajo. Moda ne priporoča voziti s seboj velike večerne toalete v kopališče, ki ni svetovno, kajti življenje v takih kopališčih je potisnjeno v začetni krog, ki se suče dan za dnem v enakem tempu. Letoviščarji se izprehajajo v manjših letoviščih in kopališčih po parkih, pijejo kiselko, kramljajo, kolikor zahteva konvencionalna družabnost, drugače je pa vse mrtvo. Večerne toalete više v omarah in zaman čakajo, da bi se mogle pokazati na razkošnih prireditvah.

Velika večerna toaleta je na mestu samo v svetovnih kopališčih. V navadnih kopališčih služi dobro tudi bolj šala večerna toaleta, ki zadostuje zlasti damam, ki ne hodijo rade v družbo. Večerne toalete so ohranile tudi v pomladskih in poletnih vzorcih svojo čarobno zunanost. Njihov kroj se skoraj ni izpremenil, samo da je na vseh označen pas, ki navadno tesno objema boko.

Krilo je spodaj razširjeno, bodisi zvončasto, bodisi nagubano. Dekolte je še vedno špičast, dasi mu dela veliko konkurenco četverkotni, ki zelo dobro pristaja zlasti polnim damam. Večerne toalete so vedno brez rokavov. Kot blago za večerne toalete pride letos v poštev zlasti krepdešin, krepčorzet, krepčarok, šifon, lamé itd. Krilo je kratko kakor pri promenadni obleki. Za okraske na večernih toaletah služijo imitacije raznih draguljev, vezanine, reze itd. Dopolnilo večernih toalet so najrazličnejše zapestnice in ogrlice, kakor je biserni okras sploh zopet v veliki modi.

Poljub je samo pozdrav!

Tako brihtno so namreč te dni razsodili sodniki v mestu Rimini v Italiji. Na postaji Ricciove je pred dobrim mesecem izstopila neka ugledna dama in odšla v priljniški oddelek, da tam odda prtljago. Uradnik, temperamenten Sicilijane, je prevzel prtljago, a v naslednjem hipu je damo objel in priznal možu, da jo je vsiljivo uradnik poljubil. Ta je vročernega Sicilijanca nato poštno premikastil.

Zadeva je prišla pred sodišče v Riminiju. Sodišče pa se je postavilo na kaj čudno stališče. Toženi uradnik je bil oproščen z motivacijo, da poljub v javnosti, pa magari med različnimi spoli, nikakor ne žali običajev, marveč ga je smatrati zgolj za način pozdrava.

Tako torej brihtni sodniki. Kako pa bo javnost sprejela in tolmačila to salomonsko razsodbo, je drugo vprašanje.

„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše
zato najcenejše

Subskribirajte Shakespearea
pri Tiskovni zadrugi!

Sličice z Ljubljane

Namakanje civilistov. — Brenciji in niger-olje. — Korpulentne dame in drugo.

Po koledarju sicer pasji dnevi še niso nastopili, a iz meteorološkega vidika že. »Vroče je za crkne, pravijo Ljubljancem, hoteč s tem dokumentirati, da je vročina dosegla svojo kulminacijo. In v teh dneh, ko človeku od vročine jezik ven moli, ko se Ljubljancem drže lepega izreka — junij, julij in avgust, vino pij in »babec pust — hiti mlado in staro na Savo, Soro ali pa Ljubljano.

Jaz kot Ljubljanečan rad zahajam na Savo. To ob nedeljah, a tudi tednom na Ljubljano. Je bližje in je tudi »heč, dasi je tudi na Savi lušno. One, ki se cvrto ob teh vročih dneh doma, bo morda zanimalo, kakšno je življenje na Ljubljani. No, povem jim, da se je tam razvila prava rivijera z vsemi svojimi posebnostmi in domačimi pikantnostmi. Med najzanimivejše dogodke našega kopališča spada gotovo namakanje civilistov.

Leseni bazen kopališča je na »edrihu. To se pravi, da je toliko prožen, da se dvigne na tado, kakršna je pač situacija. Ne zavis pa to od vremenske situacije, temveč od kopaleev samih. Če so vsi enakomerno razdeljeni in če postajajo na vseh njegovih straneh, potem je bazen v ravnotežju, a če se kopaleci koncentrirajo na eni točki, potem izgine površina bazena pod vodo, z njim vred pa seveda vsi, ki stoje na njem, vsaj do kolena. No in to dobro lastnost bazena, da se dviga in potaplja kakor som, izkoriščajo kopaleci, pred vsem naša juneuse dorče v svoji sebične namene. Če se namreč kak civilist, ki ni zadostno poučen o vrtilinah bazena, pojavi obločen med kopaleci, potem je izgubljen. Okoli njega začno krožiti skupine kopaleev, nič drugega obetajoči kriki »ho-o-o pretresajo ozračje. Je to bojni signal mularije za namakanje civilistov. In dočim najvini civilist začenjen in nič hudega sluteč motri veselo okolico, se bazen pod pritiskom koncentrirane mase vedno bolj pogreza. Ne nadoma neurečeno — običajno že prekasno — začuti, da stoji do gležnjev v vodi. Šele tedaj uvidi, da je naseljen. Ves divji in razkačen jo ubriše iz bazena na veliko veselje mularije, ki zmagoslavno in korporativno ugotavlja: »Ejduš smo ga!

Pripomniti je, da pri namakanju civilistov nadebudna mladina nastopa popolnoma složno, ne ženira je, če je civilist ženskega, moškega ali magari srednjega spola, če ima šimi čevlje, zlikane hlače ali svilene nogavice. Parola je: Civiliste brez izjeme namakati!

Pa ima bazen na Ljubljani še druge posebnosti. Razdeljen je v tri oddelke, enega

za deco, drugi je za plavače, ki niso sigurni in ki potrebujejo dno, a tretji je »broc« dna. Tako je vsaj napisano na dski, ki je tam pričvrščena.

Sezona na Ljubljani je v polnem razmahu. Frekvenca v kopališču je velika, zastopani so vsi spoli, in v obče je opaziti, da prebivalstvo izkorišča letno konjunkturo. Po glavje zase tvori zopet našni spol. Kakor na promenadi, tako imajo tudi tu Ljubljankne svoje modne predpise. Kopalni trikotji, ki žarje v vseh niansah, se tesno oprijemajo vitkih teles, zares je užitek opazovati te vodne vile. Ljubljankne so stasite in moderne tudi v vodi ter so v obče brezhibne od zunaj in znotraj in od vseh strani takisto.

Kadar niso v vodi, se palijo in cvrto na soncu, in dočim črnooka Anica ugotavlja, da je dobila »zomenstih«, se srčkana Verica prirožuje, da se je solnce noče prijeti in da si bo kupila »niger-olje«, ki se baje dobi pri Staculu. In res udarja med razne prirodne vonjave duha po raznih masloboh, oljih in vazelinah, s katerimi se Ljubljankne mažajo, da zagoré kot Indijanke. Pomaga pa baje niger-olje tudi zoper komarje in brencije, ki so sila tečni ter vsak hip najdejo novo žrtev. Pasionirani so zlasti na debele, ki so jim izročeni na milost in nemilost, a ne zanemarjajo suhih ljudi. Reči pa moramo, da kopaleci, pa tudi vodne vile, niso bogve kaj usmiljene z ubogo golaznijo, ki jo neusmiljeno pošilja v krstvo deželo in mokre valove. »Harduš, ujela sem ta osmega,« pripomni suha Špelica, katero so kopaleci krstili za »filmsko diloč«; s sadiščno naslado pograbi brencijo, ki jo je pilil na zadnjo plat telesa, in ga trešči v vodo. Usta se ji našobijo v prijetni zavesti, da je za človeštvo učinila koristno delo.

Suhi Špelici konkurirajo v kopališču tudi debele, zalite in dobrodušne mamice. Te prihajajo v kopališče zato, da se iznebijo svoje korpulentnosti. Kuro izvajajo jako radikalno. Ves dan leže na deskah in v Ljubljani in posledice treniranja so, da potem pojedjo še enkrat toliko kot običajno. Tak trening se torej rentira prilično tako, kot če bi sove v Atene nosili...

Ker smo o mulariji, ki namaka civiliste in se poja za žogo, se spregovorili, nam preostane edino še moški spol. Vrednoma so marcijske postavbe, pa tudi s trebuhski niso redki. Vsa njih pozornost je posvečena nežnemu spolu, če ne, pa kvartajo in šahirajo ali najraje posedajo okoli one hiše, kjer toči g. Maček, oni, der Berühmte za vodo, dobro kapljico in sveže bencin.

Sokol

40 letnica Sokola v Novem mestu

Zletni odbor se je z izredno vneom in vso resnobo in požrivenostjo lotil vseh priprav za pomembno letošnjo prireditev našega sokolskega društva, za katero vlada povsod veliko zanimanje. V četrtek, 7. julija, je bil na zletišču sestavljen podoben načrt za postavbo dveh velikih tribun z balkonom za godbo ter mostičkom za načelnika na sredi. Določili so se tudi vsi ostali prostori, pavilioni za vino pivo, jestvine, slaščice, kavarna, plesišče, oder za godbo, telovadšice, veselični prostor in poseben prostor za naraščaj in deco. Vsi prostori bodo lepo okraški. Društvo nakupi večjo množico steklenine ter se prekrbi z izborna pijačo, tako da bodo tudi ljubitelji doletskih vin prišli na svoj račun. Prepričani smo, da bodo narodne dame svoje nalogo rešile v splošno zadovoljstvo.

Vzpored obeta biti jako zanimiv. Zleta se udeležijo tudi volaki sokoli 36. p. p. iz Karlovca. Sodelovale bodo tri godbe: našega mestnega godbenega društva, ljubljanskega železniškega društva »Sloga«, kakor tudi sokolska fanfara iz Karlovca. Došlo je dovoljenje za posebne vlakce tako da bodo zveze na vse strani tudi za povratek nad vse ugodne. Železniške legitimacije bodo v kratkem natisnjene. Nočno razsvetljavo na Krki prevzame prof. Krajec, pevске zборе pa bo organiziral gosp. Strajnar.

V kratkem bodo gotovi veliki plakati našega umenika B. Jakaca, ki jih bo zletni odbor hkrati z drugimi letaki in posebnimi

glinjive radosti, ki sem jo poznal samo pri njem.

Končno — moja povest se bliža koncu — sem bil prisiljen zapreti kopališče, ker se ljudje niso hoteli kopati. Nekega zimskega večera, ki se ga bom spominjal vse življenje, sem šel po Boulevard brez belica v žepu. Mislim sem si: Vsaj Trott mi ostane... lahko bi ga kazal ljudem kot atrakcijo. Ah! Dobri pes! Ali razumete, da je bil tisti hip edina moja nada? Bil mi je kakor bilka utopljenec. In tako sem prišel no klanu do ulice Lafitte, kjer sem hotel na drugo stran na ožji hodnik. Trott mi je sledil za petami. Prekorajim tračnice cestne železnice, obrnem se in kaj vidim, gospod? Omnibus Madeleine-Bastille. »Sem!« zakličem ves prestrašen. Pri tem sem pa pozabil, kako sem Trota dresiral. Trott me je samo debelo pogledal. Opazil je tudi bližajoči se omnibus.

— No, kaj je storil omnibus?

— Raztrgal mi je psa, gospod.

Evariste Clement je parkrat zamežikal s svojimi malimi očmi, pogledal je starca po strani in se molče lotil nehalnega literarnega dela, ki mu je neslo en sou od vrstice. Takih šal Evariste ni imel rad.

nimi navodili odposlal na vsa sokolska društva. Novomeškemu občinstvu bo razposlana okrožnica s prijaznim vabilom na sodelovanje pri naši proslavi.

Zletni odbor ima delopolni rok ter upa, da bo našo prireditev posetilo kar največ narodnega občinstva iz vseh krajev, da bo letošnje sokolsko slavlje največkratneje od vseh, kar jih je doslej doživelo naše mesto. Zdravo! Zletni odbor. 556/n

Človeško telo, njega ustroj in delovanje

Jugoslovanski sokolski savez je založil pravkar izšlo knjigo s tem naslovom, ki obsega 103 strani s 87 slikami. Knjigo je sestavil dr. A. Košir, docent ljubljanske univerze in član starešinstva JSS in jo poklonil spominu brata dr. Ivana Oražana, prvega starost JSS, ki je izkazal ljubljanski medicinski fakulteti velike dobrote. Knjiga združuje članke, ki so izšli pod naslovom »Anatomija in fiziologija človeka s posebnim ozir na telovadbo« v »Sokolskem Glasniku« v letih 1925 in 1926. Namen ji je v prvi vrsti, biti priročen pripomoček bratom prednjakom pri prednjakih izpitih ostalemu članstvu pa naj nudi najvažnejše znanje o človeškem telesu. Da je čtivo tem nazornejšje, je preskrbel avtor čim več slik za kosti in mišice. Takšne slike bodo marsikomu dobrodošle. Knjiga je nov in strokovnjaki prispevek naši slovenski medicinski literaturi, bo dober pripomoček študentom medicine, šolam in vsem izobražencem za obogatitev knjižnice. Knjiga je, kot omenjeno, krasno, strokovnjaško delo in ji je cena razmeroma nizka 20 Din. Natisnila jo je Delniška tiskarna v Ljubljani, naroča se pri Jugoslovanskem Sokolskem Savezu v Ljubljani (Narodni dom).

Naraščajskega zleta župe Split, ki se vrši 17. t. m. v Splitu, se udeležijo tudi 20 čehoslovanskih naraščajnikov pod vodstvom brata Svatopluka Svobode. — Za udeležence tega zleta je dovoljen 50% popust po železnici in parnikih.

V nedeljo, 10. t. m. se vrši v Kranju zlet Gorenjske župe. Danes so tekme članov in članic. — Istega dne ima svoj zlet v Krškem posavsko okrožje Zagrebške župe.

Beogradski stadion. Po sklepu letošnje glavne skupščine JSS je predviden 11. jugoslovanski vsesokolski zlet v Beogradu t. 1930. V Beogradu se zdaj intenzivno bavijo z gradbo velikega stadiona, ki bi odgovarjal v vsakem pogledu tak prireditvi.

Prednjaški tečaj JSS v Ljubljani. Tehnični odbor JSS je nemurno pri delu in gre dosledno po začrtani poti, da vzgoji čim več vsestransko sokolsko vzgojenih prednjakov in prednjačic. Od dobrega, številnega, idejno in tehnično vzgojenega kadra prednjakov je zavisen porast in napredek Sokolstva. — Letos je priredil JSS že tri savezne prednjaške tečaje in 1. avgusta t. l. prične četrti prednjaški tečaj JSS za prednjače in prednjačice, ki bo trajal 1 mesec. Vsa potrebna navodila glede tečaja dode župe in društva potom okrožnic in v Sokolskem Glasniku.

Francis Careo:

Prigoda

Za mizo v zakotnem baru, kjer se je sestajal navadno ob četrtnih s svojimi znanci, je pisal Evariste Clement neverjetne oslarje za nekega svojega mecena, ki jih je podpisoval kot svoja znamenita literarna dela.

— Princeza... Evaristovo pero je praskalo po... slabega riavega papirja, ki je bila skoraj že popisana... princeza je iztrgala iz rok strahopetnega napadalca orožje, ki ga je vihtel pred njo, in...

— Pardon. — se je začul tisti hip za sosedno mizo glas ključeneza starčka, ki je očividno občudoval dolge lase in izmučeno lice zakotnega pisatelja. — Ali pišete za novine, gospod?

Evariste je prikalim in si nekam nejevoljno obrisal potno čelo.

— Gospod. — je dejal starček, — ali hočete, da...

— No, kaj?

— Postrežem vam lahko z resnično prigodo iz svojega življenja.

Evariste je molčal.

— Gospod. — je nadaljeval slučajni znanec, kakor da se hoče javno spovedati, — ne smete misliti, da sem bil vedno taka cerkvena miš, kakor me

vidite zdaj tu za mizo. Lahko celo trdim, da bi bil spretniši pri svojih poslih in oprezniji napram gotovemu gospodu Paulu, ki ni baš pošteniak, ako bi bil takrat vedel, kaj me čaka. Pa gospod Paul mi je takrat svetoval, naj kupim kopališče blizu Boulevarda. Bilo je res sijajno podjetje, toda ruiniral sem se, kajti v Franciji tiste čase še ni bila navada, da bi se ljudje vsaj ob sobotah kopali. Govorim o letu 1901, dragi gospod.

— Dobro. — mu je pritrdil Evariste ravnodušno.

— Mislite si me torej — je nadaljeval starček in mahal nervozno z rokami, — kot lastnika pršnih kopeli sredi Pariza, obdanega s številnim osojem, oskrbnikom, maserji, operaterji kurjih očes in drugimi strokovnjaki. Imel sem tudi blaginčarko in dečka v rdeči uniformi. Vsi so bili dobro podkovani v svoji stroki in tako sem brezskrbno živel. Sredi dobrih pomočnikov bi se bil v sreči in izobilju postaral, samo če bi zahajali v kopeli posetniki, ki sem jih netrpno pričakoval. Toda vse moje nade so bile zaman. Po vrsti sem moral odgovarjati službo vsem uslužbencem. Sam sem sedel pri prazni blaginji in kadil pipo, dočim me je Trott — to je bil moj pes — žalostno gledal.

Bil sem ves iz sebe — kaj sem hotel reči Trottu? Pa tudi on ni morel storiti ničesar v prid svojemu gospodarju. Kajne, da ni mogel?

— Verjame, da ni mogel. — je pritrdil Evariste povsem resno.

— Ah, gospod. — je začel tarnati starček. — Bolje bi bilo, da sem ostal pri svojem pohajkovanju. Mar bi bil pustil Trota pri miru. Lahko bi ga še vedno imel, tako pa... Trott mi je delal hude preglavice, dražil me je in celo strahu mi je nagnal v pete. Potem pa, potem ah, ničvrednej sem. Videč Trota po cele dni ležati, sem se hotel z njim kratkočasiti in preganjati mračne misli.

— Sem! — sem mu zapovedal. Zvesta žival je takoj prišla in mi začela lizati roke. Pričela se je dresura. Nekoč mi je prišlo na misel, da bi naučil Trota delati baš nasprotno, kar bi mu zapovedal. Na ta način bi napravil iz njega čudovito žival. Klical sem ga, pa se mi ni smel približati. — Marš. — sem dejal, — mrha grda, marš. — pa je takoj pritekel in se mi začel dobrikati. Dresura se je v tem smislu nadaljevala. Treba mi je bilo samo reči: danes ne bom čital novin, nočem, pa jih je šel Trott takoj iskat. Prinesel jih je in mi jih stisnil v roko z izrazom divje, toda

To in ono

Njegovo Veličanstvo Laci Rac XXXVI.

▼ Budimpešti živi ciganski kralj Laci Rac XXXVI., ki je slavil te dni 60letnico rojstva. Visokega dostojanstva ni dobil od svojih podložnikov, kajti cigani ne volijo kraljev. Tudi rimska številka, ki jo piše nekronani kralj za svojim imenom, ne označuje vrstnega reda njegovih slavnih prednikov, kajti dognano je samo, da se je imenoval oče njegovega veličanstva tudi Laci Rac in da je bil ciganski poglavar neke v madžarskih ravninah. Njegovemu sinu, ki je pravi umetnik svoje vrste, je preskrbel rimsko številko iz najdljivi lastnik nekega budimpeštanskega nočnega lokala, kraljevski titul si je pa nadel sam.

Že nad 30 let je Laci Rac ciganski kralj in se kot tak ne zmenja za zavist svojih poklicnih tovarišev. Pred 20 leti so pozvali drugi znameniti ciganski goslači kralja na tekmo, ki je trajala cel teden. Zmagal ni Laci, marveč enočki Antonin Kocze, ki pozna note in ima tudi višjo glasbeno izobrazbo. Toda Laci se ni zmenil za poraz in je ostal kralj, kakor je bil. V ulici Rakoczija v Budimpešti ima lastno kavarno in več hiš. Njegove hčerke so poročene z bogatimi Madžari. Starec ne pozna not, vendar pa igra divno, in sicer samo po posluhu.

Za proslavo svoje 60 letnice si je

izmislil originalen način. Igral je po vrsti 60 madžarskih narodnih pesmi, ki jih je številno občinstvo z zanimanjem poslušalo. Med igranjem je krožil po kavarni krožnik, na katerem so po končanem koncertu izročili jubilarju 4 milijone kron. Poleg tega je dobil srebrno dozo in dragoceno vijolino. V kratkem proslavi 40letnico svojega delovanja kot ciganski poglavar.

Dve ženi v borbi za moža

Poročali smo že o sporu, ki se je vnel med dvema ženama radi turinskega profesorja Canella. Canella je med vojno izginil in žena dolgo ni imela o njem nobenih vesti. Naenkrat se je pojavil v umobolnici kot norec, ki je polagoma okrevljal. Italijanski listi so prinesli njegovo sliko in pozivali javnost, naj se javi, kdor ga pozna. Njegova žena je trdila, da je neznanec na sliko res njen mož. Kmalu se je na pojavila žena tipografa Brunerija, ki je ista tako trdila, da je okrevajoči norec njen mož. Nastalo je vprašanje: ali je neznanec Canella ali Bruneri. Obe ženi sta vztrajali pri svoji trditvi in italijanski listi so priobčevali o tem sporu obširna poročila. Eni so bili za profesorja Canello, drugi pa za Brunerija. Eni so trdili, da se profesorjeva soproga ne more motiti, drugi zopet so bili mneneja, da gre za sleparja. Policija je napela vse sile, da pride resnici do dna, toda zagonetka je ostala dolgo časa nepojasnila.

Končno so prišle na vrsto brke. Profesor Canella je imel namreč brke, po katerih ga je žena na sliko takoj spoznala. In te brke so izrale v aferi važnega vloaga. Dali so jih namreč uradno odstriči. Te dni se je zgledal pri dozdnevnu profesorju policijski uradnik v spremstvu brivca. Profesor se je nekaj časa upiral, potem je pa hočeš nočeš privolil, da so mu brke odstrižile. Tipograf Bruneri je imel na zgornji ustnici brazgotino, ki je odločila spor med obema ženama. Ko so namreč dozdevnemu profesorju ostrigli brke, so zagledali izdajalsko brazgotino. Brunerijevi pristasi so zmagali. Da se stvar še bolj pojasni, je policija konfrontirala spornega moža z zdravnikom Orlandijem, ki je nekoč lečil tipografa Brunerija. Zdravnik je v dozdevnem profesorju spoznal bivšega svojega pacienta. Profesorjeva žena je ostala torej brez moža.

Tragedija v pragozdu

O nenavadni tragediji v pragozdu poročajo ameriški listi. Odigrala se je v neprodni šumi pri kraju Chiapas na meji držav Mehika in Guatemala.

Iz bližnjega sela je odšel Miguel Hernandez, nabiralec gumij, s svojo ženo in dvema otrokoma v gozd. Zvečer je družina utrujena legla pod palmo. Prebudilo jo je grozno rjovenje in renčanje. Skozi temno noč so demoni žarele oči divjih zveri. Bila je večja skupina jaguarjev, ki je rjoveče napadla malo ekspedicijo. Pogumni mož je pograbil puško, strel za strelom je odmeval v temno noč, šest zverin se je že zvalilo na tla. A k nesreči je Hernandezu zmanjkalo municije. Z golim

nožem se je nato postavil bestijam v bran. Udarci s šapo mu je izbil nož iz rok in v naslednjem hipu ga je ena izmed krvoločnih zverin raztrgala. Drugi jaguar je iztrgal otroka iz rok matere in podrl nesrečno ženo na tla. Jaguari so popolnoma razmesarili očeta in mater ter enega otroka. Drugi otrok, ki se je skril za drevo, je pobegnil, a so ga našli mrtvega. Umrl je od strahu.

Če se srečata dva detektiva

Na Dunaju se je te dni v eni najprometnejših kavarn odigral komičen, humorja poln prizor, ki bi delal vso čast režiserju kake filmske groteske. V kavarni je sedel pri mizi poleg velikega okna gost, ki je bil globoko zatopljen v časopise. V lokal je nato stopil drug gost, ki je zahteval kavarnarja. Ko so mu razložili, da kavarnarja ni, je došlec sedel k mizi gosta, ki je čital časopise. Opazoval ga je ostro, niti za trenutek ga ni pustil iz vida. Prvi gost je sempatija pogledal izza svojega časopisa, zdelo se je, da posveča posebno pozornost veži nasproti kavarni. Nato se je zganil in vstal. V tem hipu je šinil drugi gost kvišku, oči so mu zažarele in ošvrknil je prvega:

»Vi ste Fuchs. Ni treba, da lažete. Vem vse.«

Dozdevni Fuchs je konsterniran obstal, nato pa je odločno izjavil, da se nikdar v življenju ni pisal Fuchs. Drugi gospod je nato odgnal ovrtnik s knje, pod katerim se je zasvetil emajlirani znak dunajskih detektivov. Nadaljeval je: »Jaz sem detektiv, v imenu

zakona legitimirajte se. Gospod Fuchs, vi ste aretirani.«

Toda g. »Fuchs« ni prišel iz koncepta. Hudomušen nasmeš mu je zaigral na ustih, a v naslednjem hipu je tudi on dvignil ovrtnik s knje. In glej! Tudi pri njem se je zasvetil emajlirani znak. Oba kolega, ki sta skušala drug drugega aretirati, sta se presenečeno spogledala. Končno se je stvar polasnila. Prvi detektiv iz VI. okraja, ki je ždel v kavarni, je prežal na nekega proslulega tatu, ki je opravljal svoj posel po trgovinah. Zato je nadzoroval sosedno poslopje, a drugi detektiv, ki je bil iz centrala, je imel naloz, da prime nekega defraudanta, ki pa je zunanje baže zelo sličen njegovemu kolegi.

Umor radi alimentov

V Bilini na Češkem je bil izvršen te dni krvav zločin, ki je razburil vso okolico. Delavec Hajek se je hotel maščevati zato, ker ga je sodišče obsodilo na plačevanje alimentov svoji ljubici, s katero je imel otroka. Morilec se je na zločin pripravil, dasi trdi, da je ravnal v jezi in razburjenju. Priče so izpovedale, da je izvršil zločin premišljeno.

Usodnega večera se je skril v svojem stanovanju in čakal na rudarja Martinoviča, s katerim se je njegova ljubica nedavno poročila. Čim je stopil Martinovič v vežo, je potegnil Hajek revolver in izstrelil vseh sedem nabojev. Prva krogla je zadela očeta nezveste ljubice v srce tako, da je bil takoj mrtav. Druga krogla je težko ranila njeno mater, ki je še isto noč umrla. Na ljubico je oddal napadalec tri strele. Tudi njenega moža je zadela v roko. Težko ranjena žena je začela klicati na pomoč, na kar je morilec pobegnil k svojemu tistu, od koder je odšel na sodišče in se sam prijavil. Hajek je pred leti ubil neko mladeno ko in prišel pred poroto, ki ga je pa oprostila.

Letalstvo nekdanj in sedaj

Kako ogromen razmah je doživela avijatika tekom zadnjih 25 let, je razvidno iz nastopnih podatkov:

Pred 25 leti, dne 17. decembra leta 1903, sta se odločila brata Wilbur in Orville Wright iz mesta Kitty Hawk v Zapadni Karolini za prvi polet z letalom, ki ga je gonil motor. Niuno letalo je razpolagalo s štiričlindrskim motorjem na 16 konjskih sil, celokupna teža letala je znašala okoli 100 kg. Prvi polet je trajal 59 sekund, aeroplan pa je preletel jedva 280 metrov v višini sto metrov. L. 1905. je Wilbur Wright poletel 38½ km in ostal 38 minut v zraku. Kasneje sta brata Wright izvajala letalsko produkcijo v Franciji, toda pogoji francoske vlade so bili zelo strogi.

Letalo ni smelo preleteti več nego 5 km. Med poletom bi moralo pristati in se nato vrniti na start. Nad 30 metrov bi se ne smelo dvigniti. Dasi sta letalca izjavila, da se lahko dvigneta v višino 300 metrov, je vlada vztrajala na svojem z motivacijo, da je višina 30 metrov višek, ki ga sme letalo doseči. Tako pred 25 leti!

Indanes! Chamberlin je postavil rekord v poletu na razdaljo 6500 km, dočim se je s »Columbio« pri treningu vzdržal 51 ur v zraku. Največja brzina letala znaša danes 448.170 km na uro, rekordna višina 12.442 metrov. Grade se motorji s 1000 konjskimi silami itd. Casi se izpreminjajo!

Tiskovine vseh vrst

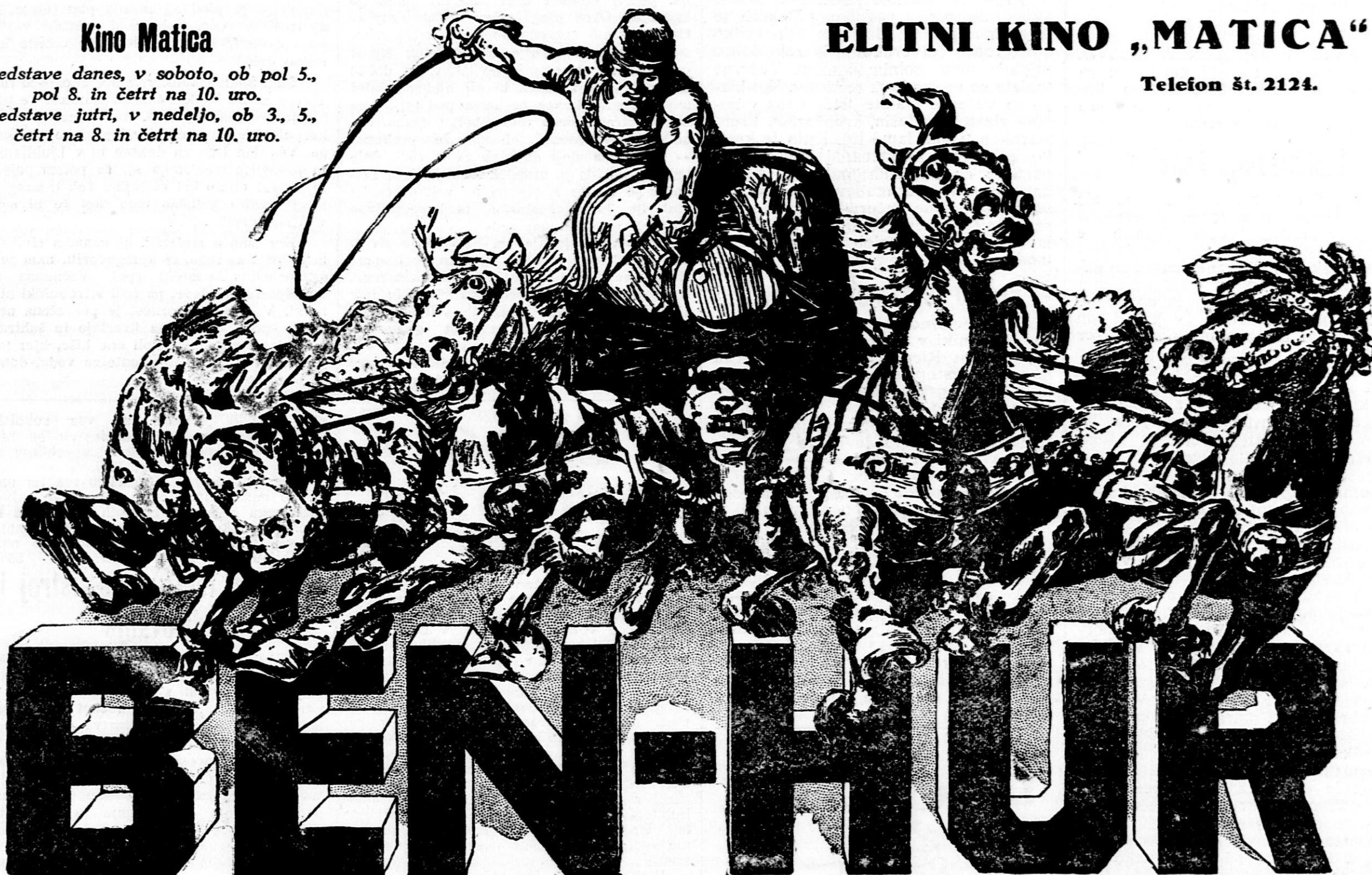
izdeluje lično in ceno

Narodna tiskarna v Ljubljani

Kino Matica

Predstave danes, v soboto, ob pol 5., pol 8. in četrt na 10. uro.

Predstave jutri, v nedeljo, ob 3., 5., četrt na 8. in četrt na 10. uro.

ELITNI KINO „MATICA“

Telefon št. 2124.

ZVITKE (role) za računske stroje ček in kontrolne zvitke za blagajne vseh sistemov

Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I Telefon 2980

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana, Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne »Evropa«).

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerno. 72/L

Opremljeno sobo

zračno, z električno razsvetljavo — takoj oddam boljsemu gospodu. — Ponudbe pod »Solčna lega/1588« na upravo »Slov. Naroda«.

Lep lokal

velik, na zelo prometnem kraju na Bledu — oddam takoj. — Völfling. — Eventualne pozvedbe v cvetličarni Nizza, Dunajska cesta 9. 1608

Poslovni lokali

v I., oziroma II. nadstropju Selenburgove ulice, oziroma Aleksandrove ceste — se takoj oddajo. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 1661

Zastopnike

in zastopnice za prodaja srečk na obroke išče Bančna poslovna Bežjak, Maribor, Gosposka ulica 25. 77/L

Srednjevelik kovček

lep in močan, zelo pripraven za potovanje ali za dopust. — ceno naprodam. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 1659

Vino

(sortirano) šipon, rizling in muškato od leta 1925 in 1926; circa 80 hl — naprodam. — Rudolf Ban, Turski vrh, pošta Zavrče, okraj Ptuj. 1621

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57

priporoča najboljšo tamburo, žice, škole, partiture — ostale potrebščine za vsa glazbala. — Odlikovan na pariskoj izložbi Cjenici franko

Sprejme se vajenec

iz ljubljanske okolice. — Al. Brecljnik, sedlarska delavnica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 4. 1663

Opremljena soba

parketirana, razgled na cesto, poleg »Evrope« — se odda. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 1662

Trgovskega učenca

s potrebno predizobrazbo najmanj treh razredov srednje šole in ki ima veselje do železnih narske stroke — sprejme tvrdka Schneider & Verovšek v Ljubljani. 1606

«Hipnotizem, sugestije, conétizem.»

Poljudno znanstvena razprava. Praktična navodila! Poučno in zanimivo! Cena Din 28. — fco. »Veda in znanost«, Celje, Razlagova 8/L. 1610

Dr. Jamar Tone

ne ordinira

Jo 1. avgusta t. l.

Šivalni stroj

za krojače, popolnoma nov — ceno naprodam. — Ljubljana. Mestni trg št. 13, II. nadstropje. 1653

45leten mož, zdrav, trezen in zanesljiv, s 14letnim dečkom,

želi priti kot sodelavec

tudi s kavcijo ali kot družabnik k trgovini s premogom in drvmi v Sloveniji. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«

Mizarski vajenec

se takoj sprejme. — Matija Perko, mizarska tvornica, Zg. Šiška, Celovška cesta 121. 1648

Učenec,

ki ima veselje za galanterijsko trgovino, z vsaj dvema razredoma meščanskega šole in oskrbo pri starših — se takoj sprejme. — Janko Baloh, Ljubljana, Stari trg 5. 1666

Baru podobna kavarna

v Gradcu, podnevno in ponočno poslovanje — radi nastalih razmer takoj naprodam. — Več pove: Cafe Helios, Graz, Raubergasse 20. 1664

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo opremo detektivov in ostalih sodelavcev. — Zvešujejo točno in solidno.

Pisalne stroje

novi in rabljeni Underwood, Remington, Smith Broes in za potovanje povprestne — tudi z garancijo Josip Pukl v Celju. — Popravila vseh znamk

EVG. BONAC

Ljubljana, Pred Skofijo 1/L

Strojno pletenje za vsa v to obrt spada oča dela: obleke, jopice, majice, čepice nogavice itd.

Najnižje cene.

Sveže sadje in povrtnine.

Iz prve roke iz Vojvodine morete nabaviti samo trgovci in hotelirji na debelo po najnižjih dnevnih cenah: marelice, hruške, jabolka (za jabolčne zavitke), ringlote, fižol rumeni stročji, paradiznike, zelje belo, grah, papriko veliko za polnjenje, peperone hude.

Jugoslovanski export voća i povrća

G. P. Prodanović

NOVI SAD.

Brzjavaj: Paprika.

Brzjavaj: Paprika.

Posetite moj prostor na ljubljanskem velesejmu tam bo razstavljeno: najnovejši in najmodernejši rastlinjak za vrtnarstvo. Za mizarje in za vse v to stroko spadajoče obrti: najnovejše (patent priznan) sušilnice za les. Za kovinasto obrt: najnovejše avtomatično patentovane kovavnice, ki delajo brez meha in vsakega ventilatorja.

RUDOLF GEYER

tvornica železne konstrukcije

LJUBLJANA

Elektrotvrdka A. VERBAJS, Ljubljana
Gospodarska cesta št. 13 (kolizej)

Stalna zaloga: ELEKTROINSTALACIJSKEGA blaga,
ELEKTROZON in drugih aparatov, RADIO se
sta ni deli in kompl. aparati. — NAJNIŽJE CENE!
Telefon št. 2867. Poštno ček. urad 11.355.

Nova sedlarska delavnica

Opozarjam cenj. občinstvo, da sem otvoril lastno
sedlarsko delavnico

— na Gospodarski cesti 18 —
(restavracija pri „Levu“)

in se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela.
Prvovrstno delo, cene solidne.

Alojzij Brecljnik,

165/ prejšnji i dolgoletni delovodja sedlarske obrti

Vsem fotoamaterjem!

Gaslicht

bromidni

papir

„Autona“ originalni samotonu-
joči papir posebno an-
gleške kakovosti in znamke.

Poskusite, pa se boste zagotovo tudi Vi uvrstili
med navdušene pristaše te znamke.

Zahtevajte od svojih trgovcev s foto-potrebšči-
nami obširne brošure.

FRANC PALME, Ljubljana-Celje

je prevzel

glavno zastopstvo in zaloge tovarov
M. Gavrilovića sinovi d.d. Petrinja
in
TVORNIC ZLATOROG - MARIBOR

Na drobno. Brez konkurence! Na debelo.

Oglejte si posebno detaljno in engros trgovino
vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave dole-
konopije, garantirano in sicer: VRVI za zvonove, transmi-
sije, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij. Posebno
močne oprti za transmisije (Müllergurten), oprti navadne
vseh širokosti, vrvi in mreže za seno, ribje mreže, gugalne
mreže (Hängematten), bombažne mreže za otroške po-
stelje v vseh barvah, tržne torbice, ognjegasne cevi, striki
za perilo, tržne vrvice, strunge, uzde, špaga dreva, zidarske
in tesarske vrvice, trakovi in vrvice za žaluzije. Velika
zaloga pravih tržaških bičevnikov, bičev, gož, jermenov,
morske trave, žime vseh vrst, konjskih krtac, konjskih odevi,
nepremočljivih vozniških plaht, juta platna, ribaric itd. po
najnižji ceni.

Specijalno montiranje (šplajsanje)

vrvi za transmisije in dvigala se izvrši solidno in točno.

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino

IVAN N. ADAMIČ, Sv. Petra cesta 31.

Telefon 2441.

Podružnici: Maribor, Votrnjska ulica 20, tel. 454 — Kamnik, Sotna 4

Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo!
Razstava na Velesejmu Pav. I. 564-568

JULIO MEINL

Celje, Kralja Petra cesta 10

Odprto!

Posebnikom velesejma priporočamo naslednje turdke:**Znižane cene pri „TRIBUNA“****Dvokolesa**

z dobro pneumatiko
že od Din 1300.—
Največja izbira vsako-
vrstnih svetov. znamk

Motorji

„Frera“ najnovejši
modeli več vrst došli
po znižanih cenah.

Šivalni stroji

za domačo rabo in šivilje
s pokrivalom že od Din
1400.—. Central Bobbin
od Din 1950.—

Otroški vozički

Mamice, ne zamudite
prilike si ogledati ve-
like izbire vsakovrstnih
modelov.

**Igračni vozički
in stolice**

za otroke, zložljive kot stol-
ček in mizica za učenje ho-
jenja. Igračni vozički več
vrst v poljubni velikosti.

Pneumatika

Dunlop, Michelin, Pi-
relli, Spiga po zelo
znižani ceni.

Holenderji

za dečke in deklice
od 4 do 8 let.

**Triciklji in mala
dvokolesa**

za dečke in deklice na
krogličnih ležiščih, z verigo
izdelana kot normalna dvo-
kolesa v manjši obliki.

Mehanična delavnica, posebni oddelek za popravilo dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov itd. Emajliranje z ognjem. — Telefon 2327.

L. Mikuš

Mestni trg št. 15
Tovarna dežnikov
zaloga izprehajalnih palic

**Foto-atelje „HELIOS“
Veličan Bešter**

Aleksandrova Telefon 2524
izvajajo se tudi razni filmski kine-
matografski posnetki, naravnih in re-
klamni filmi itd. vid.

„6“

Restavracija
„Pri šestici“
Dunajska cesta 8

L. GERKMAN

TRGOVINA S USNEM NA DEBELU
Ljubljana, Sv. Petra c. 71
nasproti tovarne Pollak

MARIJA ROGELJ

manufakturna trgovina
perilo za gospode in dame
Blago dobro, cene nizke
Sv. Petra cesta 26

Narodna kavarna

DVORSKI TRG
Josip Carl

Rudolf Warbinek

prva ljubljanska tovarna klavirjev
Ljubljana, Hišerjeva 5

Narodna tiskarna

Ljubljana, Knaflova ulica št. 5

Cevlji - obuče na veliko
ALEKSA OBLAT
Sv. Petra cesta 18

Ivan Jax in sin

velika zaloga šivalnih,
pisalnih strojev in koles
Gospodarska cesta 2

Fotografični zavod

Ant. Uršič
LJUBLJANA
Franciščanska ul. 10

Največja zaloga oblek za gospode in dečke

12 J. Maček 12
Aleksandrova cesta

Nikdar ni dovolj,

da razstavite svoje blago na velesejmu, potrebno je tudi nekaj
REKLAME za svojo razstavo
v „SLOVENSKEM NARODU“
Informacije v upravi lista: Knaflova 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

**LOKOMOBILI
MOTORI
GATERI**

PIŠI & KAY
KOMPL. PILANI
POVOLJN. PLAČEVN. USLOVI
Braća FISCHER & S.
ZAGREB, Pantovčak 1b.

**PRAVI
trboveljski
PORTLAND cement**

se dobi pri
tt. Fr. Stupica
Ljubljana, Gospodarska 1

**TOVARNA PERILA
„TRIGLAV“
LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 8**

nasproti hotela Štrukelj.
PRIPOROČA
veliko izbero moškega perila po konkurenčnih
cenah! — Izdeluje se tudi po naročilu.

Mesto učitelja violine

je izpraznjeno na Oblasni muzički školi v
Sarajevu, subvencionirani od ministrstva pro-
svete. Dolžnost poučavanja 14 do 24 ur
tedensko. Plača po kvalifikaciji in zaposlenju
od 1400 do 2400 Din mesečno. Leta pro-
vedena v učiteljskem zvanju na drugem
mestu se jemlje v obzir pri odmerjenju
doklad. Reflektanti s kvalifikacijo (najmanj
državni izpit za učitelja glasbe) naj se s
svojimi prošnjami obračajo na upravo Obl.
muz. šk. v Sarajevu najdalje do 15. avgusta.
Prošnji so po možnosti priložiti overovljeni
prepisi izpričeval o studijah in učiteljskem delu.

Najboljša v materialu in konstrukciji so:
kolesa, šivalni stroji
URANIA PISALNI stroj ter švicarski PLE-
TILNI stroj DUBIED.

Najlepše opreme, samo pri
Josip Petelincu
v Ljubljani
blizu Prešernovega spomenika ob
— vodi. — Telefon 2913
Najnižje cene. — Tudi na mesečna odplačila.

MED. Dr. ROBERT BLUMAUER
 špecialist za kirurgijo
 ordinira vsak dan od 1/2 2 — 1/2 4 ure popoldne,
 razun ob nedeljah in praznikih.
LJUBLJANA, TABOR 13/1.
 (Sokolski dom — vhod s strani vojašnice)

POZOR! Paviljon „F“ 257-275
 Velika izbira dvokoles, motorjev, vsako
 vrstnih otroških vozičkov, nadomestnih
 delov in pnevmatik po zelo znižani
 ceni. Posebni oddelki za popravilo, emai-
 liranje in ponikljanje dvokoles, otroških
 vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja
 na obroke — Ceniki franco.
„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in
 otroških vozičkov, **Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.**

Spominjajte se Tabora!

Ivan Perdan, nasledniki,
Ljubljana

Veletrgovina kolonialnega in špecerijkega blaga. Glavni
 založnik Ciril in Metodovih vžgalic, nudi po najnižji
 dnevni ceni: kavo, riž, najfinejše namizno olje, testenine,
 čaj, žganje in vse drugo špecerijsko blago. Postrežba
 točna in solidna

SVETUJEMO VAM
 da si naročite
„PUCH“ KOLO
 ki je najboljši!
 Dob se po solidni ceni in
 tudi na obroke in pri terdki
IGN. VOK. LJUBLJANA
 Tavčarjeva ulica številka 7

Ustanovljeno leta 1879.

Telefon št. 2553.

Ključavničarstvo

Avgust Martinčič
LJUBLJANA, Rimska cesta številka 14

prvo in edino podjetje za napravo jekle-
 nih valjčnih zastorov v Sloveniji

prilaga napravo novih valjčnih zastorov in po-
 pravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pri-
 padajoče blago stalno na skladišču.

izdeluje in se priporoča za naročila

solčnih plah, okriži vsake vrste od priprave do
 najbogatejše izpeljave, škarpasta omrežja, železja
 za štedilnike ventilacije raznih vrst razna okovja,
 železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča,
 predpetnike iz železa in bakra l. t. d.

Stalna zaloge štedilnikov
 v priznani vestni in solidni izvršitvi

ZAHVALA.

Za mnogostransko izkazano nam sožalje povodom prerane smrti našega ne-
 pozabnega

IVANA BIROLLE

izrekamo tem potom našo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so v težkih urah sočustvo-
 vali z nami.

Posebno se zahvaljujemo vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev, obema
 govornikoma g. Zupančiču kot zastopniku „Sokola“ Škofja Loka in dolgoletnemu
 prijatelju g. Tomazinu, Glasbenemu društvu iz Zagorja za genljive žalostinke, na-
 dalje g. srezkemu poglavarju vlad. svetniku Podboju, č. duhovščini, uradništvu
 in poduradništvu TPD., uradnikom in uslužbencem drž. železnice, sokolskima dru-
 štvoma Zagorje in Litija, prostovoljnemu gasilnemu društvu Zagorje, zastopnikom
 podružnice Slov. plan. društva Litija ter vsem nameščencem in delavstvu domačega
 podjetja, kakor tudi rudniški godbi in vsem številnim prijateljem iz Zagorja in
 drugih krajev za mnogoštevilno čašče spremljevanje.

Vsem še enkrat naša prisrčna zahvala!

Zagorje, 9. julija 1927

Rodbina Birolla

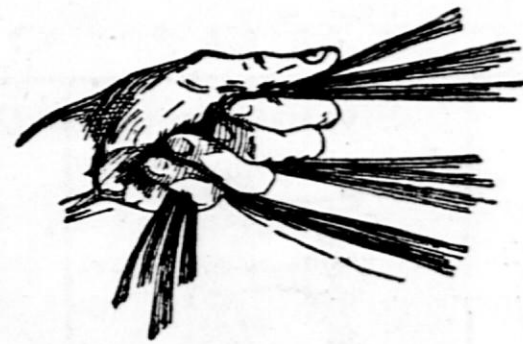
RADIO aparati in vsi sestavni deli —

znanih svetovnih izdelkov, s katerimi morete ob vsakem času poslušati
 koncerte, opere in predavanja iz vsega sveta — Cena aparatov znaša od
 Din 800 do 2500 za 1—8 svetilk. Ako jih sami sestavite, je cena polovična.
 Za uspeh se izda pisarna garancija. Z zadostno garancijo tudi na obroke.
 Zahtevajte ilustrirani brezplačni cenovnik R. 5 (novo izdanje).

„RADIOBLAZER“

BEograd Topličin Venac 4 (preko puta Palace-Hotela). — Tel. 41-85.

PREDVAJANJE praktičnih organizacijskih pripomočkov

za industrijske, trgovske,
 obrtne in druge obrate
 od 8. do 18. ure!

„Organizator“

— Velesejem paviljon E 95—97—99. —

Pes volčje pasme

star dve leti, prvovrsten ču-
 vaj — ceno naprodaj. — Po-
 nudbe pod „Čuvaj/1644“ na
 upravo „Slov. Naroda“.

Kyffhäuser - Technikum
FRANKENHAUSEN
 (Nemčija) 22 L

inz. šola za strojno in avtomo-
 bilsko gradnjo. Elektrotehnični
 poseben oddelk za pojelektro-
 niko in aerotehniko

Najnovejši opohalni izum
 petrolejskega plinskega svetiljka,
„AIDA“ z Anrovo žarnico

200-500
 sveč moči
 Krasna bela luč
 Neznatna po-
 raba petroleja
 Sveti kakor
 elektrika!
„AIDA“

se rabi za razsvetljavo prodajalnic,
 uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvo-
 ršč, vrtov itd. „AIDA“ je pri-
 kladna za najmanjše in največje
 prostore. — Zahtevajte prospekt!
 Glavno skladišče za SHS ima
 elektrotehnična firma

SVARCO i drug
ZAGREB, Preradovičeva ulica 1
 — Iščejo zaupne zastopnike —
 — Zahtevajte takoj prospekt! —

POLETNA RAZPRODAJA:

- I. skupina ženski platnени čevli, vse barve, razne fasone **59°**
 prei Din 69° sedai Din
- II. skupina otroški usnjeni čevli, od števil 29 — 34 **69°**
 prei Din 129° sedai Din
- III. skupina: ženski luks. čevli raznih vrst, vse številke **149°**
 prei Din 229° sedai Din
- IV. skupina ženski luks. čevli raznih barv, vseh velikosti **199°**
 prei Din 229° sedai Din

Ne zamudite prilike — obiščite nas!

Rato